

Valla Vaatleja

KEHTNA VALLA AJALEHT AASTAST 1993

NR 3 (306) MÄRTS 2024



Lindi lõikasid läbi Nordecon Betooni projektijuht Reino Mälk, Tavex OÜ eestvedaja Artur Kokk, DeLaval'i juht Reimo Viisma ja SEB panga esindaja Andrus Mägi. Foto: Aare Hindremäe



Valla poolt olid kingituste ja tervitussõnadega robotlüpsiplatsi avamisel kohal volikogu esimees Katrin Anto, vallavanem Tanel Viks ja ehitusspetsialist Hans-Jürgen Schumann. Foto: Aare Hindremäe

Teised meist

Tavex OÜ avas Eestis ainulaadse robotlüpsiplatsi

Eidaperes tegutsev põllumajandusettevõtte Tavex OÜ avas uue robotlüpsiplatsi, mis on ainulaadne terves Eestis. Pidulik avatseremoonia oli teisipäeval, 12. märtsil.

See oli kauaoodatud päev, sest tegemist oli Tavex OÜ läbi aegade suurima investeeringuga, mis läks maksma ligikaudu 1,5 miljonit eurot. Ettevõtte juhi Artur Koka sõnul on tal hea meel, et Eesti esimene robotlüpsiplatsi lahendus avati just Eidaperes. Varem olid lüpsirobotid paigutatud lehmade pidamise alale, aga nüüd on selleks eraldi plats, kuhu lehmad kindlal kellaajal tulevad. Kogu lüpsiprotsessi viib algusest lõpuni läbi tehisintellekt. “Minu süda on nüüd rahul. Kui esimest korda sellisest lahendusest kolm aastat tagasi Tartus räägiti, hakkas see kohe meeldima,”

rääkis Kokk.

Lehm on selline loom, kellele meeldib rutiin, ning uue lüpsiplatsi avamine just seda pakubki. Lehmad käivad sealts läbi kaks korda päevas ning üks lüpsimine kestab maksimaalselt kaheksa minutit. Uuel lüpsiplatsil asub kaheksa robotit, mis tähendab, et samaaegselt saabki lüpsata kaheksat lehma. “Kui protsess käima läheb, tekib ühtlane lehmade liikumine,” sõnas Kokk. Tavex OÜ piimakarja suurus on umbes 450 lehma. Koos uue lüpsiplatsiga kuulusid investeeringusse juurdeehitus (ligikaudu 560 ruutmeetrit) ja nelja silohoidla rekonstrueerimine ning ühe uue ehitamine. Need kõik on tänaseks tehtud. Kokk ütles, et praegu ei oska öelda, kui suur see investeering täpselt olema saab, kuid kuskil 1,5 miljoni euro kanti see on. Ei ole liialdus öelda, et tegemist on Tavex OÜ suurima investeeringuga ettevõtte ajaloos. Ehitustööd said alguse 2023. aasta septembris ja piduliku avamiseni jõuti märtsi keskpaigas.

Ühtlasi tähendab uue lüpsiplatsi avamine ka seda, et töötajaid jääb vähemaks ja vähenevad ka tööjõukulud. “Lüpsjate pool jääb tõesti väiksemaks. Küll mitte oluliselt, aga ikkagi. Praegu on ettevõtjatel peal ka palgasurve,” sõnas Kokk. Kuigi selline lüpsiplats on Eestis esimene, sõnas Kokk, et see ongi piimakarjapidajate tulevik. Ta pakkus, et samasuguseid platse avatakse peagi ka mujal Eestis. Teisipäevase avamispeo kõige pidulikum hetk oli lindilõikamine. Selles osalesid Artur Kokk, Nordecon Betooni projektijuht Reino Mälk, SEB panga esindaja Andrus Mägi ja DeLaval'i juht Reimo Viisma. Avamise puhul olid Tavex OÜ-le tulnud õnne soovima nii koostööpartnerid, teised läheduses tegutsevad põllumajandusettevõtted kui ka Kehtna vallavalitsus. Silma järgi hinnates oli külalisi viiekümne ringis.

Lühendatult ajalehest Raplamaa Sõnumid

Riigilipu heiskamised 24. veebruaril

Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamiseks oli Valtu Seltsimaja ette kogunenud ligi ühekskümmend inimest. Lippu heiskama oli kutsutud Jaak Vitsur. Heiskamise ajal laulsid Kaerepere segakoor ja kohaletunud Eesti hümn. Vallavolikogu ja enda poolt esines tervituskõnega volikogu liige ja meie Kaerepere oma elanik ning aktiivne kogukonnaliige Allar Läll. Hiljem seltsimajas sees andis kontserdi Kaerepere segakoor Monica Blokki juhtimisel ning pärast kontserti pakuti kohvi, teed, kooki, kama ja kiluvõileiba. Kogu ettevalmistuse ja sündmuse läbiviimise eest tänusõnad seltsimaja juhatajale Tiiu Teetsile ja tema toimekale meeskonnale. Oli ilus hommik. Järg lk 6



Tekst ja foto: Toivo Matkevicius

Kaereperes heiskas lipu Jaak Vitsur.

Täna lehes



Vestlusõhtu kogukonnas lähtub neljast põhimõttest: ma kuulan, ma väljendan, ma austan, ma heidan eemale. Jutupulk Kaerepere kogukonnas oli mängukaru. Foto: Toivo Matkevicius

Loe lisa lk 4



Äsja ilmus Keavast pärit rännumees Margus Kalamilt reisiraamat „Minu Aasia saared“. Raamatus on keskel kohal tema eelviimane reis Sumba saarele. Reisi eesmärk oli kangavarusid täiendada ja oma leida.

Loe lisa lk 8



16. märtsil treenisid Rapla naiskodukaitsjad Kehtna vallas evakuaatsioonikoha loomist ja töösse rakendamist. Tegevuses oli 28 naist ning evakuaatsioonikoht, mis mõeldud 50 inimesele, pandi üles vähem kui nelja tunniga. Foto: Eneli Lõhmus

Loe lisa lk 10

Kehtna vallavolikogus

Kehtna Vallavolikogu istung toimus 28. veebruaril kell 17 Järvakandis. Toimus YouTube'i ülekanne Kehtna Vallavalitsuse kanalil. Istungit juhatas esimees Katrin Anto. Istungil osales 18 volikogu liiget: Katrin Anto, Enar Karuoja, Mikk Meinberg, Piret Priivits, Illar Olesk, Siim Riisenberg, Katrin Velleste, Moonika Schmidt, Mait Järvik, Eno Hermann, Lauri Mölder, Kristo Kaaring, Riina Tomingas, Tõnis Blank, Marko Matson, veebis Kalju Kalda, Villy Vörk, Allar Läll.

1. Kehtna valla 2024. aasta eelarve II lugemine ja vastuvõtmine

Marika Ojaperv selgitas, et valla eelarve koostamise aluseks on Kehtna valla eelarvestrateegia 2024–2027, Kehtna Vallavolikogu määrus 18.10.2023 nr 1-2/35. Hal- latavad asutused esitasid eelarvetaotlused vastavalt Kehtna Vallavalitsuse 04.10.23 korraldusele nr 331 *Kehtna valla 2024. aasta eelarve koostamise ajagraafiku, taotluste koostajate ja piirmäärade kinnitamine* oktoobris; eelarve tutvustamine ja I lugemine toimus volikogu detsembrikuu istungil, misjärel toimus muudatusettepanekute esitamine ning menetlemine.

Marika Ojaperv andis ülevaate 2024. aasta peamistest näitajatest: põhitegevuse tulud; tulumaks 2018–2024; põhitegevuse kulud; investeerimistegevuse kulud ja tulud; suuremad investeeringud; likviidsed

varad; netovõlakoorumus.

Küsimusi esitasid Moonika Schmidt, Katrin Anto, Illar Olesk.

Määrus kehtestati **poolthäälteenamusega** (14 poolthäält, 3 vastuhäält, 1 jättis hääletamata).

2. Vallavanema ülevaate andmine

Tanel Viks andis ülevaate külaskäigust Lääneranna valda.

Tanel Viks andis ülevaate vallavalitsuse peamistest töös olevatest teemadest.

Volikogu võttis info teadmiseks.

Riina Tomingas taandas ennast päevakorrapunkti otsustamisest, lähtudes korruptsioonivastase seaduse § 11 lõike 1 punktist 1 ja lahkus saalist.

3. Haridusasutuste tegevuse ümberkorraldamine

Tanel Viks andis ülevaate haridusasutuste tegevuse ümberkorraldamisest, mille tulemusena lõpetab 31. augustil 2024 tegevuse Eidapere Kooli II kooliaste, 1.–6. klass liidetakse Järvakandi Kooliga, Eidapere Kooli lasteaia osa liidetakse Järvakandi Lasteaia Pesamuna ning 31. augustil 2024 lõpetab Eidapere Kool tegevus ise- seisva asutusena.

Katrin Anto andis ülevaate volikogu valdkondlike komisjonide arvamustest eel- nõule.

Sõna võttis Kristo Kaaring. Sõnavõtt on

hetkel järelevaatamisest eemaldatud seoses Andmekaitse Inspektsiooni menetlusega.

Otsus kehtestati **poolthäälteenamusega** (11 poolthäält, 3 vastuhäält, 2 erapooletut, 1 jättis hääletamata). Vastu hääletasid Kristo Kaaring, Eno Hermann ja Piret Priivits.

Erapooletuks jäid Moonika Schmidt ja Mait Järvik.

Poolt hääletasid Katrin Anto, Enar Karuoja, Tõnis Blank, Kalju Kalda, Allar Läll, Marko Matson, Mikk Meinberg, Lauri Mölder, Illar Olesk, Siim Riisenberg, Katrin Velleste.

Tehnilistel põhjustel jättis hääletamata Villy Vörk.

4. Arvamuse andmine maavara kaevandamise keskkonnanaloo taotluse kohta Rüütja II

Mario Piirmets andis ülevaate Verston OÜ keskkonnanaloo taotlusest Keskkonnaametile maavara kaevandamiseks.

Küsimusi esitasid Katrin Anto, Illar Olesk, Marko Matson.

Otsus kehtestati **poolthäälteenamusega** (12 poolthäält, 5 vastuhäält, 1 erapooletu).

Järgmine volikogu istung toimub 20. märtsil.

5. Arengufondi määratud esindajate otsuste kehtetuks tunnistamine

Katrin Anto andis ülevaate, et Raplamaa Omavalitsuste Liidu Täiskogu 23.11.2023 otsusega nr 50 otsustati lõpetada Raplamaa Omavalitsuste Liidu asutatud Sihtasutuse Raplamaa Omavalitsuste Arengufond te-

gevus 31. detsembrist 2023.

Küsimuse esitas Illar Olesk.

Otsus kehtestati **poolthäälteenamusega** (16 poolthäält, 2 ei hääletanud).

6. Muud küsimused

1) Hans-Jürgen Schumann andis ülevaate Paluküla teenindusmaja ehituse protsessist.

Hans-Jürgen Schumann selgitas, et koostamisel oleva arengudokumendi eesmärk on info koondamine ühtsesse informuumi.

Küsimusi ei esitatud. Volikogu võttis info teadmiseks.

2) Margit Pärna andis ülevaate talvisest teehooldusest, libeduse tõrjest ning nentis, et kõik taandub eelarvele. Margit Pärna avaldas muret, et aasta lõpus on olukord keeruline ning sõiduteede libeduse tõrjet ei saa võimaldada. Kergteede libeduse tõrjet tehakse jõudumööda. Margit Pärna selgitas, et käesoleval hooajal on olnud keerulised ilmastikuolud, mistõttu on eelarvelisi vahendeid kulunud prognoositust enam.

Margit Pärna lisas, et haljasalade okste/ tuulemurru koristus algab 1. maist.

Küsimusi esitasid Marko Matson, Riina Tomingas, Mait Järvik.

Lauri Mölder esitas kiidusõnad massiipirangute kehtestamise kohta valla kruusateedel.

3) Katrin Anto soovis informatsiooni Kehtna Raamatukogu rahulolu küsitluse kohta. Rynaldo Puusep kommenteeris, et sügise hakul asus ametisse uus raamatukogude juht, kes on teinud seni väga head tööd, ning rahulolu uuring on loomulik



samm adekvaatse info kaardistamiseks raamatukogu klientidelt.

Volikogu võttis info teadmiseks.

4) Katrin Anto soovis teada, mis seisus on Järvakandi Hepa tankla ehitus. Hans-Jürgen Schumann selgitas, et tema info kohaselt on arendajal ehitajaga leping sõlmitud ning tööd lähiajal algamas.

Volikogu võttis info teadmiseks.

5) Katrin Anto soovis informatsiooni Lelle kaupluse rajamise protsessist. Hans-Jürgen Schumann andis protsessist ülevaate.

Volikogu võttis info teadmiseks.

6) Katrin Anto andis ülevaate volikogu olulistest kuupäevadest:

- a) järgmine volikogu istung toimub **20. märtsil**;
- b) komisjonide muutmise muudatusettepanekuid saab esitada **12. märtsini**;
- c) osapoolte deklaratsioonide esitamise tähtaeg pearaamatupidajale on **8. märts**.

Järgmine volikogu istung toimub 17. aprillil. Huvilised saavad tutvuda detailsemate dokumentidega kod lehel www.kehtna.ee ja järelevaadata 28.02.2024 volikogu istungit Kehtna Vallavalitsuse YouTube'i kanalil.

Triin Tarre



Jäätmekava avalikustamise teade

Kehtna Vallavalitsus teatab, et on valminud Kehtna valla jäätmekava 2024–2029 eelnõu. Jäätmekava on Kehtna valla arengukava osa, milles käsitletakse jäätmehoolduse olukorda Kehtna valla territooriumil, jäätmehoolduse korraldamise ja tõhustamise eesmärgi ning eesmärkide saavutamise meetmeid.

Kehtna valla jäätmekava 2024–2029 pa- berkandjal eelnõuga on võimalik tutvuda 15.04.2024–28.04.2024 Kehtna vallamajas (Pargi 2, Kehtna alevik), Järvakandi teenuskeskuses (Pargi 1, Järvakandi alev) ning digitaalselt valla veebilehel <https://kehtna.ee/>.

Ettepanekuid ja vastuväiteid jäätmekava eelnõu kohta saab esitada kirjalikult Kehtna Vallavalitsuse aadressile Pargi 2, Kehtna alevik ning e-kirjaga aadressile kehtna@kehtna.ee.

Jäätmekava eelnõu avalikud arutelud toimu- vad 06.05.2024 kell 17.30 Kehtna vallamajas (Pargi 2, Kehtna alevik) ja 07.05.2024 kell 17.30 Järvakandi Kultuurihallis (1. Mai tn 1, Järvakandi alev). Avalikud arutelud toimuvad juhul, kui väljapaneku jooksul lae- kub ettepanekuid.

Avalikule arutelule on vajalikeelregistre- mine hiljemalt 03.05.2024 kella 13.00-ks. Eelregistreerimiseks palume kirjutada Kehtna Vallavalitsuse e-posti aadressile kehtna@kehtna.ee või helistada telefonil 5348 0602.

Kehtna vallavolikogus

Kehtna Vallavolikogu istung toimus 20.03.2024 Kehtna vallamajas. Toimus YouTube ülekanne Kehtna Vallavalitsuse kanalil.

Juhatas: volikogu esimees Katrin Anto.

Istungil osales 17 volikogu liiget: Katrin Anto, Enar Karuoja, Mikk Meinberg, Piret Priivits, Katrin Velleste, Mait Järvik, Eno Hermann, Lauri Mölder, Riina Tomingas, Tõnis Blank, Kalju Kalda, Villy Vörk, Allar Läll, veebis Marko Matson, Moonika Schmidt, Angelyca Vaerand, Kristo Kaaring.

Ei osalenud: Leaanyka Leisson, Siim Riisenberg, Ervin Lega, Illar Olesk

1. Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise toetuse (KVAT) omaosaluse tagamine

Varri Väli andis ülevaate regionaalpoliitika programmi meetme „Regionaalareng” tegevuse „Regionaalpoliitika, piirkondade ja piiriülese koostöö areng” raames teostatavast projekti „Valtu Põhikooli arendamine haridus-, kogukonna- ja kriis- ennetuskeskuseks” omafinantseeringu tagamisest summas 714 000 eurot projekti abikõlblikest kuludest. Varri Väli selgitas, et omafinantseering, mitteabi- kõlblikud kulud ning projekti võimalik kallinemine tagatakse Kehtna valla eel- arvest, kulud jagunevad eelarveaastatele 2024 - 2026.

Küsimusi ei esitatud.

Otsus kehtestati **poolthäälteenamusega**.

2. Kehtna vallavara valitsemise kord

Margit Pärna andis ülevaate Kehtna vallavara valitsemise korra määruse eel- nõusse sisse viidud peamistest muudatus- test. Margit Pärna selgitas, et 18.03.2024 toimus volikogule majandus-, ettevõtlus- ja keskkonnamisjoni raames määruse eelnõu laiendatud arutelu ning vallavalit- sus kiitis 19.03.2024 heaks kõik esitatud muudatusettepanekud ning viis need eel- nõusse sisse.

Küsimusi esitasid Tõnis Blank ja Kat- rin Anto.

Määrus kehtestati **koosseisu häälte- namusega**.

3. Vallavara võõrandamine/Sauna tn 1a

Ene Sulg andis ülevaate Kehtna vallas Keava alevikus paikneva 73 m2 suuruse Sauna tn 1 kinnistu otsustuskorras võõ- randamisest. Ene Sulg selgitas, et maa võõrandamise hinnaks on 645,00 eurot (s.o. kehtiv maa väärtus maa 2022. hin- damise alusel).

Enar Karuoja selgitas, et majandus-, ettevõtlus- ja keskkonnamisjon toetab kinnistu võõrandamist otsustuskorras.

Otsus kehtestati **poolthäälteenamusega**.

4. Arvamuse andmine maavara kaevandamise keskkonnanaloo taotluse kohta Rüütja III

Mario Piirmets andis ülevaate Mari- na Minerals OÜ taotlusest vaavara kaevandamiseks. Mario Piirmets selgitas, et aktiivse tarbevaru arvele võtmine Rüütja kruusamaardlas tehti OÜ Marina Mine- rals tellimisel, kes kaevandab keskkonna-

loa nr KL-518293 alusel. Mario Piirmets lisas, et OÜ Marina Minerals soovib laiendada Rüütja kruusamaardlat 12,31 ha ulatuses.

Mait Järvik selgitas, et külade komis- jon toetab Rüütja III maavara kaevanda- mise keskkonnanaloo taotluse rahuldamist.

Küsimuse esitas Katrin Anto.

Otsus kehtestati **poolthäälteenamusega**.

5. Arvamuse andmine keskkonnanaloo muutmise taotluse kohta Sillaotsa liivakarjäär

Mario Piirmets andis ülevaate Mainer OÜ taotlusest Sillaotsa liivakarjääri mäeeraldise laiendamiseks vertikaalselt sügavuse suunas.

Mait Järvik selgitas, et külade komis- jon toetab Sillaotsa liivakarjääri kesk- konnanaloo muutmise taotluse rahuldamist, ainult komisjoni liige Illar Olesk on selle vastu.

Küsimuse esitas Riina Tomingas.

Otsus kehtestati **poolthäälteenamusega**.

6. Rail Baltica Järvakandi peatuse de- tailplaneeringu kehtestamine

Hans- Jürgen Schumann andis ülevaa- te Rail Baltica Järvakandi peatuse detail- planeeringu kehtestamisest.

Küsimuse esitas Katrin Anto.

Otsus kehtestati **poolthäälteenamusega**.

Enar Karuoja taandas ennast päevakor- rapunkti otsustamisest lähtudes korrupt- sioonivastase seaduse § 11 lõike 1 punk- tist 1 ja lahkus saalist.

7. Aiandi põik 1 ja Aiandi tn 1 detail- planeeringu kehtestamine

Hans-Jürgen Schumann andis ülevaate, et detailplaneeringu eesmärk on Keht-

na alevikus paiknevate Aiandi põik 1 ja Aiandi tn 1 maatüskustele üksikela- mu- te kavandamine. Detailplaneeringuga määratakse pereelamu/üksikelamu ehi- tusala ning ehitusõigus ja antakse arhi- tektuur-ehituslikud tingimused hoonete rajamiseks, lahendatakse teenindava tehnilise taristu (ühisveevärk ja ühis- kanalisatsioon, elekter jmt) põhimõt- teline paiknemine ja kruntidega liitu- mine, samuti juurdepääsude asukohad. Küsimuse esitas Allar Läll.

Otsus kehtestati poolthäälteenamusega.

8. Muu info

1. Piret Priivits edastas pöördumise seo- ses lasteaedade liitmise otsusega, kus ühendasutuse nimeks on Kehtna Lasteaed, kuid hoolekogudes räägiti hoopis nimest Kehtna Valla Lastead. Volikogu esimees selgitas, et edastab pöördumise valdkonna ametnikule ning vastab aprili- kuu istungil.

2. Katrin Anto andis ülevaate, et 26. märtsil kell 15 toimub veeteemaline (vee- reformi projekt) arutelu foorum, mille eesmärgiks on omavalitsuste otsustajad viia kurssi tänaste suundumuste ja või- malike lahendustega. Katrin Anto kutsus volinikke üles sellel osalema.

3. Angelyca Vaerand esitas küsimuse seoses 28.02.24 volikogu istungi salves- tiseiga.

Järgmine volikogu istung toimub 17. aprillil. Huvilised saavad tutvuda detailsemate dokumentidega kod lehel www.kehtna.ee ja järelevaadata 20.03.2024 volikogu istungit Kehtna Vallavalitsuse YouTube'i kanalil.

Triin Tarre

Valusad, aga vajalikud otsused



Katrin Anto.
Foto: erakogu

Ei möödu päevagi, kui me ei loe meediast või ei vaata uudistest, kuidas kohalikud omavalitsused maadlevad valusate otsustega. Võtame näiteks haridusreformi, mis on tekitanud väga laialdase vastukaja. Järjest liidetakse, tehakse ümberkorraldusi või suletakse maakoole. Riigilt tulev surve pigistab omavalitsustel hinge kinni ja seab kaalukausile valusad ja veel valusamad otsused. Otsused, mis mõjutavad ja „lõhuvad“ meie kogukondi, mille läbi saavad kannatada MEIE omad inimesed. Rikutud on inimsuhted ja kadunud on vennaarm. Sellistel puhkudel on kombeks otsida süüdlast, kelleks osutub tihti otsustaja ...

Alati ei ole nii, et ainult kogukond on hea ja otsustaja halb!

Kehtna valdkü ei ole eelmainitud otsuste tegemistest pääsenud. 28. veebruari volikogu istungi eelnõu nägi ette, et alates käesoleva aasta 31. augustist kaotatakse III kooliaste ja Eidapere kool iseseisva asutuseks lõpetab tegevuse ning Järvakandi Kooli koosseisus jätkab Järvakandi Kooli Eidapere õpipaika. Eelnõus seisis, et ka Eidapere ja Järvakandi lasteaiad liidetakse ning viiakse ühise juhtimise alla. Eelnõu poolt hääletas 11 volinikku, 3 olid vastu ja 2 jäid erapooletuks.

Kehtna valla haldusterritooriumil asub 7 munitsipaalharidusasutust – Kehtna Põhikool, Valtu Põhikool, Järvakandi Kool, Eidapere Kool, Kehtna Lasteaed Siller, Valtu Lasteaed Pesapuu, Järvakandi Lasteaed Pesamuna. Eidapere Kooli koosseisus on ka lasteaiad. Kehtna vallas elab 1. jaanuari 2024 seisuga 5451 elaniku, kellest 1120 on lapsed vanuses 0–18 a. Nii Kehtna valla kui teiste samaste Eesti väikevaldade probleemiks haridusvaldkonnas on noorte ning laste arvu vähenemine ning suured ja amortiseerunud hooned, mille ülalpidamiseks ja investeeringuteks napib eelarvelisi vahendeid. Kehtna valla haridusvõrgus on vaja teha muudatusi, sest elanikkonna vähenemine üheskoos laste arvu vähenemisega on põhjustanud koolide alatäituvuse ning seetõttu on vallas keeruline olemasolevat

haridusvõrku üleval pidada. Senised arengud ja demograafiline perspektiiv näitavad, et muudatused haridusvõrgus on vajalikud. Muudatuste tegemata jätmise korral ei ole Kehtna valla munitsipaalharidusasutused võimelised pakkuma kõikidele valla lastele kvaliteetset haridust.

Eidapere Kooli ümberkorraldamise/sulgemise teema ei ole lauale tulnud viimasel kahel aastal. Mõtteid on mõlgutatud juba varasemalt. Juba eelmise volikogu koosseisu suvisel istungil kerkis üles küsimus, kuidas minna edasi, kui tuli teatavaks info, et Eidapere Õpilaskodu sulgeb lõplikult uksed. Täna õpib Eidapere Koolis 46 õpilast. Lähim kool, 10 km kaugusel, on Järvakandi Kool, kus õpib 100 õpilast.

Kogukond heidab kohalikule omavalitsusele ette, et neid ei ole piisavalt kaasatud protsessi ja nende soovidega ei ole arvestatud. Eelnõu on koostatud rutakalt ja kiirustades. Sarnaseid etteheiteid esitavad kõik kogukonnad, kes selliste otsuste ees seisavad. Lääneranna vallas jõudis asi kohtuni. Kohus ütleb oma otsuses väga selgelt, keda tuleb säärasesse protsessi kaasata.

Kehtna Vallal on olemas haridusstrateegia 2024–2035 töövõrgu ja eelmisel aastal volikogu poolt vastuvõetud Kehtna valla arengukava 2035+. Tuginedes neile kahele olulisele dokumendile, mis kinnitasid omalt poolt, et Kehtna valla haridusvõrk vajab ümberkorraldamist, tehti otsus Eidapere Kooli korraldusliku muudatuse kohta.

Emotsionaalne protsess

Kogu protsess oli väga töömahukas ja kestis aktiivselt kuus kuud. Eelnõu ja haridusstrateegia töötasid läbi ka volikogu komisjonid. Toimused mitmed kaasamiskoosolekud, mis muutusid kohati väga emotsionaalseteks ja labasteks. Saalis vehitakse rusikatega, aga ukse taga tullakse sosistama: „Mõistame, et seda otsust on vaja.“ Oma väljaütlemistes olen toonitanud, et mõistan kogukonna muret kooli pärast ja olen ka vabandanud, kui oleme valesti käitunud, aga leian, et viisakas käitumine ja vabandamine peab olema vastastikune. Isiklikud solvangu ja pereliikmete mängu toomine ei ole selles protsessis kindlasti vajalik ja kohane. 28. veebruari volikogu istung möödus rahulikult, kui jätta välja kahe kogukonnaliikme puuriv pilk istungi juhataja

suunas.

Kas kogu protsessi oleks saanud paremini läbi viia? Alati saab paremini, aga seda, et kõik jääksid rahule, on praktiliselt võimatu saavutada.

Hea kogukond – kasuta oma teenuseid!

Üks kogukond püsib põhiliselt neljal sambal: kool, kauplus, raamatukogu ja kultuurimaja. Kui kogukonnaliikmed panevad oma lapsed kogukonnakooli, mitte ei vii neid naabervaldale, teevad oma sisseostud kodupoest, külastavad oma raamatukogu ja võtavad aktiivselt osa kultuuriprogrammidest, siis ei ole vaja otsustajatel teha valusaid otsuseid ja need sambad püsivad. Üleskutse kogukondadele: kasutage kättesaadavaid teenuseid ja võimalusi oma kodukohas!

Ära mõista hukka otsustajat, vaid püüa mõista, et neid otsuseid on vaja teha

Otsustaja roll kohalikus omavalitsuses on äärmiselt vastutusrikas. Neid valusaid ja ebamugavaid otsuseid ei ole lihtne teha. Tihti on tagajärjeks murtud südamed. Sageli liigitatakse ebapopulaarseid otsuseid poliitilisteks. Esiplaanile jäävad aga kogukonnad ja kodanikud, keda otsused eelkõige puudutavad, president ja ministrid käivad ja vibutavad omavalitsustele tehtud otsuste eest näpuga, **aga kes otsustajaid tunnustab?** Mina ei usu, et kohaliku omavalitsuse juht tõuseb hommikul üles mõttega, et nüüd hakkab allasutusi sulgema! Nende valikute taga on pikad ja põhjalikud analüüsid ning arutelud. Riigi surve ja rahaliste vahendite nappus.

Tunnustan siinkohal otsustajaid, kes julgevad kätt tõsta! Sääraste otsuste langetamine ei ole lihtne, kuid kui eesmärk on paigas, on üks kõige keerulisem samm juba tehtud. Volikogu ülesanne ongi kohalikku elu puudutavate otsuste tegemine.

2025. aastal tulevad uued kohaliku omavalitsuse valimised. Praegused otsustamisprotsessid tuleb lõpule viia, mitte lohistada neid volikogust volikogusse.

Soovin kõigile vallajuhtidele ja otsustajatele jõudu raskete ja valusate otsuste tegemisel!

Katrin Anto
Kehtna valla volikogu esimees



Kehtna valla linnuaasta „Tiivulised 2024“ on saanud oma logo ja jätkub järgnevate üritustega:

Aprillikuu: valla koolidevahelise pesakastide (linnumajade) valmistamise võistluse kokkuvõte. Pesakastide ülespanemine parkidesse ja matkaradadele.

Joonistusvõistlus „Minu linnumaja“ Kehtna valla lasteaiades.

Maikuu: fotovõistlus „Tiivulised 2024“

Linnu- ja loodusteemalise mäloomängu 1. voor (9. mail Lelle Rahvamajas).

Juunikuu: kevadiste võistluste kokkuvõtte ja autasustamine.

August: linnuaasta „Tiivulised 2024“ postmargi ja eriümbriku valmimine.

September: linnuteemaline joonistusvõistlus Raplamaa lastele ja noortele. Korraldab Kehtna Kunstide Kool.

Oktoober: lindude talviste söögimajade kavandite võistlus.

November: lindude talviste söögimajade valmistamine ja ülespanemine.

Linnu- ja loodusteemalise mäloomängu 2. voor (13. novembril Valtu seltsimajas).

Detsember: sügiseste võistluste kokkuvõtte ja autasustamine.

Seoses Kehtna valla linnuaastaga alustame koostöös Kehtna Kutsehariduskeskusega tervislike linnulihatoitude retseptide avaldamist. Esimese retsepti on valinud Anne Kersna Kehtna KHK toitlustusvaldkonnas varasalvest.

Kevadine kanasalat (neljale)

Vaja läheb:

- lehtsalatit, rukolat või salatite segu
- 10–12 kirsstomatit
- 2 kanafileed
- soola, jahvatatud musta pipart, õli praadimiseks
- 4 viilu (täistera) röstsaiat
- 50 g parmesani juustu (laastudena)
- röstitud seemneid (seedri-männi, kõrvitsa- või päevalille)

Salatikaste:

- 2 dl majoneesi (*light*)
- 1dl maitsestatamata jogurtit või 10% hapukoort
- 2 küüslauguküünt
- 50 g riivitud parmesani
- soola
- jahvatatud musta pipart

Valmistamiseks sega kokku

kastme toorained ja vajadusel tugevda maitset soola ja pipraga. Serveeri kaste eraldi kausikeses, siis saab igaüks võtta seda vastavalt oma soovile.

Valmista salat:

Pese, tahenda ja rebi salatilehed väiksemateks tükkideks ja laota vaagnale.

Lõika pestud tomatid pooleks ja aseta salatilehtedele.

Maitsesta kanafileed soola ja pipraga, lõika pikkupidi 2–3 tüki ja prae väheses õlis mõlemalt poolt kuldseks (oluline on jälgida, et oleks seest küps). Jahuta veidi ja lõika ribadeks ning aseta salatile.

Rõsti saiaviilud, jahuta veidi, lõika kuubikuteks ja pane salatile.

Kaunista salat parmesani-laastude ja seemnetega.

Liitu noorteportaaliga infohunt.ee

Infohunt on noortele suunatud infoportaal, mis koondab piirkondlikud pakkumised ning võimalused ehk sündmused ja tegevused, mida korraldavad näiteks noortekeskused, koolid, huvikoolid, organisatsioonid jt. Portaaliga on oodatud liituma nii Kehtna valla noored, lapsevanemad kui ka noortega tegelevad organisatsioonid.

Haridus- ja Noorteameti, kohalike omavalitsuste ning noorte esindajatega koostöös sündinud portaal on loodud noortele, aga ka lastevanematele, et aidata leida huvipakkuvaid tegevusi kodu lähistel ning ümberkaudsetes piirkondades. Portaal võimaldab ühest kohast ja hõlpsalt leida vajalikku infot näiteks ürituste, projektide või noorsootöösutuste lahtiolekuaegade kohta. Lisaks info leidmisele saab noor ka end kasutajaks registreerida ja märkida oma eelistused ning huvid.

Portaaliga on oodatud liituma kõik Kehtna

valla noortele sündmusi või tegevusi pakkuvad asutused ja organisatsioonid, et levitada portaali kaudu noorele infot oma tegevusvaldkonnas ning korraldatavate sündmuste kohta. [Infohunt.ee](http://infohunt.ee) kasutuselevõtmiseks asutuses või organisatsioonis tuleb teenusepakkujal esmalt ühendust võtta Kehtna valla spordi- ja noorsootööspetsialisti Killu Sikaga, kes loob kasutajakonto, misjärel on võimalik alustada info sisestamist. Lisaks info jagamisele saavad liitunud asutused ja organisatsioonid kasutada ka sündmustesse ning tegevustesse registreerumise funktsiooni, mis võimaldab saada ülevaate registreerunute ja osalejate arvust ning annab teavet noorte huvidest ja eelistustest.

Haridus- ja Noorteameti noorteinfo peaeksperdi Kristiina Hiisi sõnul on erinevaid info-kanaleid palju, kuid siiani ei ole kasutusel olnud ühtset keskkonda, kust noored saaksid infot konkreetselt neile suunatud tegevuste ja uudiste kohta. Üle-eestiliselt kasutades peab noor tead-

ma ainult ühte kanalit ning liikudes eri piirkondade vahel, saab samast kanalist kõik vajaliku info kätte. „Infohundi portaali uuendades oleme silmas pidanud eelkõige noorte tarbimisharjumusi ning nende vajadusi,“ lausub Hiis.

[Infohunt.ee](http://infohunt.ee) eesmärk on koondada ja vahendada piirkondlikku noorteinfot, luues seeläbi noortele võimaluse langetada iseseisvalt teadlikke ja enda elu heaolu ning korraldamist puudutavaid otsuseid. [Infohunt.ee](http://infohunt.ee) portaali liitumine on tasuta nii noortele, lapsevanematele kui asutustele ning tegelevatele organisatsioonidele.

Lisainfo noortega tegelevatele organisatsioonidele: killu.sika@kehtna.ee

Rohkem infot otse portaalist www.infohunt.ee.

Killu Sika
Kehtna Vallavalitsuse spordi- ja noorsootööspsialist

Kehtna vald tiivustab tegudele!

Varri Väli
arendusjuht

5. märtsil toimus neljas kogukonna vestlusring Kaereperes

Valtu Seltsimajja kogunes pea 50 kogukonna liiget Kaereperest ja piirkonna külast: Kumma, Hertu, Valtu-Nurme, Sauna. Kogukonna vestlusring täitis jällegi terve saali ja tore oli tõdeda, et meie valla inimesed on nii aktiivsed.

Kogunenud inimeste esimene sõnum oli aga hoopis hiljuti toimunud sündmuse raames tekkinud murekoht. Sihtasutus Kadunud vajas hiljutisel sündmusel kaamerate infot, et leida kadunud inimene. Kui oleks olnud kaamerate omanike info kõik kompaktselt koos, oleks saanud toimetada sündmusel ehk kiiremini. Kogukond leppis omavahel kokku, et proovitakse tekitada vastav nimekiri, mis toimetatakse Kehtna vallamajja.

Aga tulles tagasi vestlusõhtu fookuspunktide juurde, siis esimene teema, millest rääkida sooviti, oli **kriisiks valmisolek**. Sel teemal sai vallavanem Tanel Viks jagada palju erinevat infot. Põhisõnum oli, et kogukond peab ise olema kriisiks valmis ja kõik erinevad moodustatud plaanid peavad olema kogukonna enda jaoks ning neid ei tohiks avalikustada. Kaereperre on plaanis luua kaks kerksuskeskust: Valtu Põhikool ja Valtu Spordimaja. Sellel talvel oli Kaerepere põhimure elektrikatkestused, mis omakorda olid tingitud rasketest ilmaoludest. Elektrikatkestused mõjutavad kõige rohkem kortermaju. Paljud eramajad on juba soetanud endale ge-

neraatorid ja paljudel on ka ahjud/pliidid. Kuigi elektrikatkestuse korral saab Kehtna Vesi OÜ päris kiiresti reageerida ja generaatorite abil veevarustuse taastada, on soojamajandusega keerulisem. Isegi kui katlamaja suudab sooja välja anda, siis kortermajad ei suuda seda vastu võtta. Vallavanem juhtis tähelepanu kõige hullemale stsenaariumile, kui küttetorustik kortermajades peaks lõhki külmuma. Sel juhul ei saabu leevendus isegi enam elektri tagasitulemisega. Antud teemal toimus pikk arutelu ja põgusalt puudutati ka sõja teemat. Vallavanem ütles, et kui elektrikatkestus vmt sündmus tuleb ootamatult, siis sõjalise konflikti jõudmine on pikk protsess ning ettevalmistused selliseks kriisiks ka teistsuguse ajaraamiga.

Lisaks selgitas vallavanem ka plaani, kuidas saaks vallavavalitsus kriisiks ettevalmistamisel kogukondadele tuge pakkuda. Hetkeolukorras pole küll inimressurssi, kuid püütakse leida rahastus ja võimalus palgata esialgu tähtajaliselt elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse koordinaator, kes nende teemadega tegelema hakkaks. Seda on arutatud siseministriga ja vallavavalitsus loodab siin riigipoolsele toele.

Teine teema, mille kogukond välja pakkus, oli **liiklusohutus**. Kogukond on kursis, et vallavavalitsus kuulutas välja hanke „Kehtna valla tänavavalgustuse renoveerimine ja kasutusrendile andmine 2024–2034“. Tekkis küsimus, kas selle hanke raames paigaldatakse ka uusi tänavavalgustusi. Hanke põhiline ülesanne on vahetada olemasolevad

valgustid uute, LED-valgustite vastu, aga kindlasti on võimalik mõned uued valguspunktid tekitada. See oleneb paljuski kohast ja eelarve võimekusest. Kogukondlikult tekkis mõte ise oma piirkonnas kaardistada kõige kiiremad ja kriitilisemad kohad, kus kasvõi üks lisalamp oleks hädavajalik. Lepiti omavahel kokku, et iga küla, külavanem või alevikus MTÜ tegeleb oma piirkonnaga. Andmed kogutakse ühiselt kokku ja esitatakse vallavavalitsusele. Vallavavalitsuse palve oleks, et sellised andmed oleksid kindlasti elektroonselt esitatud kehtna@kehtna.ee aadressile. Arutelu jätkus veel valgustite põlemise aja, täis- või osalise võimusega põlemise kohta öötundidel jms. Teine põhiline liiklusohutuse mure on põhikooli juures toimuv liiklemine. Kuigi piirkonda on paigaldatud vastavad liiklusemärgid, teemat on arutatud hoolekogus, lastevanemate koosolekul, siis osad vanemad kokkulepitust kinni ei pea. Tekkis mõte kaasata politseipatrull. Vallavavalitsus võttis kohe järgmisel päeval ühendust piirkonnapolitseinikuga ja lepiti kokku, et politsei kontakteerub kooliga. Pole ka probleemi välja saata politseipatrull mõnel hommikul, et liiklusolukorda jälgida. Osade hinnangul on ka veoautode hulk suurenenud. Välja toodi ka teede libedust jalakäijate seisukohalt. Kuna Kaereperes pole kõnniteid ja sõiduteedele libedusetõrjet ei tehta, oli sel talvel asulas väga libe liikuda.

Kolmas teema oli **vesi** ja selle kvaliteet. Selle kohta rääkis pikalt volinik Allar Läll, kes on Kehtna Vesi OÜ



Kaerepere vestlusõhtu. Foto: Toivo Matkevicius

nõukogu liige. Kuna see teema on väga spetsiifiline, lubas selle kohta Läll ise pikemalt kirjutada. Ja kuigi kõik muutused on pikad protsessid, loodeti, et Kehtna Vee poolne kommunikatsioon võiks olla kiirem ja interaktiivsem. Selle kohta selgitas ka Läll, et Kehtna Vesi OÜ-s ei ole väga palju töötajaid ja kui on veeavarii, läheb kogu inimressurss probleemi lahendamisele ning tihtilugu pole inimest, kes jõuaks veebimeediaga tegeleda.

Seekordne vestlusõhtu kestis üle kahe tunni ja selle aja jooksul räägiti paljudel erinevatel teemadel. Väike kokkuvõtlik kirjatükk päris kõike ei jõua puudutada ja sellepärast on hea, kui huvilised alati ise kohale tulevad. Nii saab kogukonna-

liige ise rääkida ja kuulata ka teiste mõtteid. Mõnikord on arusaamad ühesugused ja teinekord lähevad arvamused lahku. Dialogi formaat toetab inimeste erinevaid arvamusi. Me saame jagada ja kuulata viisil, kus kedagi ei arvustata ega mõisteta hukka tema seisukohtade pärast. Aruteluringis soovitatakse kasutada kõnepulka (Kaereperes oli selleks väike mängukaru), siis on selge, kelle kord on rääkida, ja teised ringis osalejad saavad kuulata, et erinevad vaatenurgad oleks mõistetud.

Täname kõiki vestlusringis osalenuid!

Katrin Anto, Tanel Viks, Seily Sögel-Raid

Keava elanikud unistavad jätkusuutlikust kogukonnamajast

18. märtsil toimus Kehtna vallavanem Tanel Viksi ja volikogu esimehe Katrin Anto poolt ellu kutsutud „Vestlusõhtu kogukonnaga“ juba viiendat korda ja seekord Keavas. Keava raamatukogu saali kogunes 20 inimest, enamasti Keava alevikust, üks Koogimäe külast ja üks naaberkogukonnast.

Seekordse vestlusõhtu teemaks pakkus külavanem Hendrik Ross koos MTÜ Keava Haridus- ja Kultuuriseltsi juhatusesega „Keava raamatukogu ja selle hoone olevik ning tulevik“. Siinkohal peab kindlasti ära mainima, et vallavavalitsusel pole mitte mingisuguseid plaane raamatukogu välisteeninduspunkti ega maja sulgeda. Kogu teema algatus tuli kogukonnalt endalt ja just sellest vaatest, kuidas amortiseerunud maja ühisel jõul parendada.

Mis toimub Keava raamatukogus veel peale raamatute laenutamise?

Maja sisu kirjeldamise peale läksid inimestel silmad särama. Maja on kõigi jaoks

äärniselt sooja atmosfääriga, sõbralik ja kutsuv. Lisaks tundub, et see koht on ka loomingule inspireeriv. Regulaarselt käib saalis Keava eakateselts Videvik, käsitööhuviliste grupp Nobedad Näpud, laulu- ja lauluhuvilised, lauatenise mängijad. Lisaks näitab raamatukoguhoidja Evelin Saare uuemaid Eesti filme. Saal on kodupaigaks MTÜ koosolekutele ja materjalide hoidmisele. Kindlasti mahub majja aasta jooksul veel muidki sündmusi: käsitöönaitus, elanike koosolekud, lipuheiskamised jpm. Sellest ka artikli pealkiri, et unistatakse jätkusuutlikust kogukonnamajast. Maja on kogukonna jaoks juba olemas ja luua pole vaja enam midagi. Nüüd tuleb vaadata tuleviku suunas, et maja ka püsima jääks, ja just see vana algne Kooli talu koolimaja, mis Vastjalt on Keavas toodud. Koos arutleti sammude ja võimaluste üle maja renoveerimiseks. Maja vajaks alustuseks auditit ja sellest lähtuvat eelarve moodustamist. Kui on olemas numbrid, saab hakata vaatama projektide suunas. Sel aastal korraldab aktiivne külaselts Keava kodukandipäevaid. See võtab hetkel kogu energia, aga kui suvi möödab, võiks proovida kuskilt otsast renoveerimise võimalikkust harutama hakata, arvas külavanem. Põhiliselt olid arutlusel LEADER meetme avanemised. Hans-

Jürgen Schumann lootis, et sealt võib midagi sobilikku leida. Ta rõhutas ka, et LEADER projektide mõte on alt üles ehk kogukond algatab, aga vallavavalitsus on kindlasti partneriks. Ta tõi ka näiteid kõrvalkogukondadest, kus just LEADER-iga on Lelles renoveeritud külamaja ja Kaereperes tehti *skate-park*. Lõpuringis tuli ühelt elanikult üks väga tabav lause: „Mulle tundub, et kui kogukond ees teeb, siis vald abistab ja teeb koostööd.“

Kas oli ka murekohtasid?

Eks ikka oli. Muret valmistasid endiselt Keava bussipeatuse kõrval olevad prügikastid. Tegemist on asulasse sissesõidu teega ja seda prügimajandust seal ääres ei peeta visiitkaardiks. Seda enam, et prügikastide taga on kena lillepeenar ja pingid. Lahenduse leidmiseks pakkus vallavanem välja, et kogukond paneb kaardile nende endi meelest sobilikud variandid, kuhu prügikastid paigaldada. Selle info saab külavanem vallavavalitsusele esitada. Seal samas poe ristmikul tekitab algklasside vanematele muret ka märgitud ülekäigukoha puudumine. Kokku ristub neli teed, mis on väikese lapse jaoks hoomamatu ja suur. Tunti huvi, kus maal on Keava-äärse metsa hooldustööde plaan. Ka tuletõrje veevõ-



Keava piirkonna inimesed rahvakoosolekul Keava raamatukogus. Foto: Seily Sögel-Raid

tukoht vajab endiselt lahendamist. Hans-Jürgen Schumann viib need küsimused majandusosakonda, et koos arutada, kas on võimalikke lahendusi.

Kokkuvõttes saab öelda, et oli üks tore õhtu aktiivses kogukonnas. Kogukond, mis on juba praeguseks ise palju ära teinud ja peab pidevat plaani edasi liikuda ning areneda. Ja nagu kõrval kogukonna liige ütles: „Teil on aluseks juba väärtu-

sed, mis aitavad teil edasi minna. Jätkusuutlik ja toimetav MTÜ, kus on uut järelkasvu ja järjepidevust.“

Üldine õhkkond oli positiivne, nähti võimalusi, pakuti lahendusi ja oldi väga rahul raamatukoguhoidja tööga.

Täname kõiki vestlusringis osalenuid!

**Tanel Viks
Seily Sögel-Raid**

Kehtna valla 2024. aasta eelarve

Kehtna valla eelarve võeti vastu 28. veebruaril 2024, Kehtna Vallavolikogu määrus nr 1-3/42. Eelarve koondülevaade on välja toodud Tabelis 1. Eelarve, seletuskiri ning eelarve täitmine on leitavad valla kodulehelt [kehtna.ee](#).

Kehtna valla 2024. aasta **põhitegevuse tulud** kokku on 12,1 miljonit eurot, sellest 56% moodustab maksutulu, 39% saadavad toetused tegevuskuludeks (sh tasandus- ja toetusfond), 5% tulud kaupade ja teenuste müügist ja muud tegevuskulud kokku. Põhitegevuse tulude maht on võrreldes 2023. aasta lõpliku eelarvega kasvanud 525 tuhande euro võrra. Kasvavad maksutulud 604 tuhat eurot (10%), saadud toetused tegevuskuludeks vähenevad 46 tuhande euro võrra (-1%), kaupade ja teenuste müük väheneb 14 tuhat eurot (-2%) ja muud tulud vähenevad 20 tuhande euro võrra (-31%).

2024. aasta eelarves on planeeritud **põhitegevuse kulud** 11,8 miljonit eurot. Seda on 321 tuhat eurot ehk 3% rohkem kui 2023. aasta lõplik eelarve. Põhitegevuse kulud jaotuvad järgmiselt:

- haridusvaldkonnale on planeeritud 54% ehk 6,4 miljonit eurot, kasv 6%;
- sotsiaalvaldkonnale planeeritud 16% ehk 1,9 miljonit eurot, langus 1%;
- majandusvaldkonnale, sh teede ja tänavate, haljasalade ning elamu- ja kommunaalmajanduse korrashoiuks planeeritud 11% ehk 1,3 miljonit eurot, kasv 5%;
- kultuuri-, vaba aja ja spordivaldkonnale planeeritud 9% ehk 1,1 miljonit eurot, langus 11%;
- valitsemiskuludeks planeeritud 8% ehk 1 miljon eurot (sh arvestatud reservfond 200 tuhat eurot), kulude kasv 11%;
- tervishoiule, avalikule korrale ja julgeolekule on planeeritud 1% ehk 131 tuhat eurot, langus 16% (langus seotud 2023. aastal kriisi valmiduse tõstmise projekti eraldusega).

Personalikulud moodustavad põhitegevuskuludest 57% ehk 6,7 miljonit eurot, kasvades 8% võrrelduna 2023. aasta lõpliku eelarvega. Majandamiskulud moodustavad põhitegevuskuludest 30% ehk 3,5 miljonit eurot, vähenedes 5% võrrelduna 2023. aasta lõpliku eelarvega. Antavad toetused moodustavad 12% ehk 1,4 miljonit eurot, vähenedes 2% võrra võrrelduna 2023. aasta lõpliku eelarvega. Muude tegevuskulude all on arvestatud reservfond 200 tuhat eurot, moodustades põhitegevuskuludest 2%.

Põhivara soetus kokku 2,9 miljonit eurot, sellest põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine 574 tuhat eurot. Vallale mittevajaliku põhivara müügist on planeeritud saada tulu 200 tuhat eurot. Ülevaade investeerimisobjektidest on välja toodud Tabelis 2. Finantskulude all on planeeritud laenuintresside tagasimaks summas 260 tuhat eurot.

Investeerimistegevuseks on planeeritud võtta laenu 1 956 000 eurot järgmisel otstarbel:

- Valtu Põhikooli arendamine haridus-, kogukonna- ja kriisiennetuskeskuseks 695 000;
- Tütarettevõtte Kehtna Vesi OÜ osakapitali sissemakse (Lelle ÜVK) 480 000;
- Tütarettevõtte Valtu Spordimaja OÜ osakapitali sissemakse (maakonna arengustrateegia elluviimise toetusmeetme omaosaluseks) 400 000;
- Järvakandi Kooli spordiväljaku renoveerimine 220 000;

- Kaerepere kergliiklustee ehituse omaosalus 51 000;
- Lelle aleviku kergliiklustee ehitus 50 000;
- Kehtna jäätmejaama projekteerimine 30 000;
- Kehtna Hepa-Räägu kergliiklustee projekteerimine 30 000.

Võetud laenud tagasimaksuks on 2024. aastal planeeritud 520 tuhat eurot.

2024. aasta eelarves planeeritud likviidsete varade vähenemine 643 euro võrra.

		Lõplik eelarve 2023	Eelarve 2024	Muutus % 2024/2023	Muutus € 2024/2023
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	11 589 967	12 114 702	5%	524 735
	Maksutulud	6 138 000	6 742 082	10%	604 082
3000	Füüsilise isiku tulumaks	5 915 000	6 519 082	10%	604 082
3030	Maamaks	223 000	223 000	0%	0
	Tulud kaupade ja teenuste müügist	673 377	659 765	-2%	-13 612
	Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 713 590	4 667 855	-1%	-45 735
352	Tasandusfond	763 281	1 236 496	62%	473 215
352	Toetusfond	3 742 787	3 189 122	-15%	-553 665
350, 352	Muud saadud toetused tegevuskuludeks	207 522	242 237	17%	34 715
	Muud tegevustulud	65 000	45 000	-31%	-20 000
382	Kaevandamisõiguse tasu	49 000	30 000	-39%	-19 000
382	Laekumine vee erikasutusest	16 000	15 000	-6%	-1 000
388	Muud tegevustulud	0	0	0%	0
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	11 470 245	11 791 525	2,8%	321 280
	Antud toetused tegevuskuludeks	1 401 340	1 367 883	-2%	-33 457
413	Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	1 006 028	1 139 275	13%	133 247
450	Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	171 315	143 107	-16%	-28 208
452	Mittesihtotstarbelised toetused	223 997	85 501	-62%	-138 496
	Muud tegevuskulud	10 068 905	10 423 642	4%	354 737
50	Tööjõukulud	6 190 779	6 697 794	8%	507 015
55	Majandamiskulud	3 701 026	3 525 648	-5%	-175 378
6	Muud kulud	177 100	200 200	13%	23 100
	PÕHITEGEVUSE TULEM	119 722	323 177	170%	203 455
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-901 258	-2 401 940	167%	-1 500 682
381	Põhivara müük (+)	30 000	200 000	567%	170 000
15	Põhivara soetus (-)	-839 258	-1 895 940	126%	-1 056 682
3502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	383 000	574 000	50%	191 000
1501	Osaluste soetus (-)	-270 000	-1 035 000	283%	-765 000
450	Antud sihtfinantseerimine (-)	-20 000		-100%	20 000
655	Finantstulud (+)	20 000	15 000	-25%	-5 000
650	Finantskulud (-)	-205 000	-260 000	27%	-55 000
	EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	-781 536	-2 078 763	166%	-1 297 227
	FINANTSEERIMISTEGEVUS	-188 001	1 436 000	-864%	1 624 001
2585	Kohustuste võtmine (+)	390 000	1 956 000	402%	1 566 000
2586	Kohustuste tasumine (-)	-578 001	-520 000	-10%	58 001
	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)	-969 537	-642 763	-34%	326 774

Tabel 1. Kehtna valla eelarve

Investeeringu objekt	Maksumus	Finantseerimisallikas
Tütarettevõtte Kehtna Vesi OÜ osakapitali sissemakse (Lelle aleviku ÜVK arenduseks)	480 000	Laenuvahendid 480 000
Tütarettevõtte Valtu Spordimaja OÜ osakapitali sissemakse (Maakonna arengustrateegia projekti omaosaluseks)	400 000	Laenuvahendid 400 000
Tütarettevõtte Valtu Spordimaja OÜ osakapitali sissemakse	155 000	Valla eelarve 155 000
Kaerepere kergliiklustee ehitus	150 000	Laenuvahendid 51 000 ja toetusvahendid 99 000
Kehtna valla teede mustkatendi rajamine ja kruusateede parendus	100 000	Valla eelarve 100 000
Lelle aleviku kergliiklustee ehitus (seoses uue poe ehitusega ja liikluskorralduse muudatusega)	50 000	Laenuvahendid 50 000
Hepa-Räägu kergliiklustee projekteerimine	30 000	Laenuvahendid 30 000
Kehtna jäätmejaama projekteerimine	30 000	Laenuvahendid 30 000
Kehtna <i>skate</i> -pargi projekteerimine	15 000	Valla eelarve 15 000
Paluküla spordikompleksi arenduseks	73 000	Valla eelarve 36 500 ja toetusvahendid 36 500
Järvakandi Kultuurihall, Klaasikeskuse arendamine	15 000	Valla eelarve 15 000
Järvakandi Lasteaed (ventilatsiooni projekteerimine)	5 200	Valla eelarve 5 200
Järvakandi Kooli spordiväljaku renoveerimine	220 000	Laenuvahendid 220 000
Valtu Põhikooli arendamine haridus-, kogukonna- ja kriisiennetuskeskuseks	1 207 740	Laenuvahendid 752 740 (sh 2023. aasta laen 57 740) ja toetusvahendid 455 000

Tabel 2. Kehtna valla 2024. aasta investeerimistegevuse kulud

Riigilipu heiskamised 24. veebruaril

Järvakandi

Järvakandi Vibu staadionil heisati lipp kell 7.32. Ilm oli imeliselt karge. Kohale oli tulnud paarkümmend inimest. Lipu heiskasid Kaitseliidu liige Marek Õunpuu, lipuvalves olid kaitseväelased Kaur Vahtre ja Kenneth Kõrgeperv. Kogukonda tervitas kõnega Kehtna valla volikogu esimees Katrin Anto.

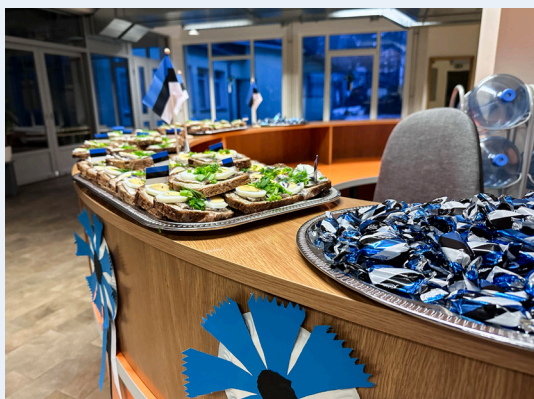


Järvakandi lipu heiskas kaitseliitlane Marek Õunpuu, lipuvalves olid kaitseväelased Kaur Vahtre ja Kenneth Kõrgeperv.

Kehtna

Eesti Vabariigi 106. aastapäeva päikesetõusul heisati hünni saatel Kehtna Põhikooli ees sinimustvalge lipp. Eesti lipu heiskas vallavanem Tanel Viks ja valla lipu Kehtna Põhikooli õppejuht Katrin Velleste. Aastapäeva kõneks sai sõna vallavanem Tanel Viks ja üritusest haigestumise tõttu eemale jäänud Kehtna Põhikooli direktori Reigo Ginteri tervitussõnad andis kogukonnale edasi õppejuht Katrin Velleste. Ühendkooris laulsid Kehtna Kunstide Kooli kooride lapsed ja segakoor Corvus, dirigeeris Lea Karjane. Sündmus toimus koostöös Kehtna Põhikooliga, kes avas koolimaja uksed kõikidele kohalviibijatele. Sündmusel osalejad said nautida sooja hommikuteed ja jagada rõõmu ning ühtekuuluvustunnet koos oma kogukonnaga, tähistades seda olulist tähtpäeva.

Maret Salumäe



Kooli fuajees ootasid kohaletulnuid kiluvõileivad ja kompvekid. Foto: Seily Sõgel-Raid

Ingliste piirkond ärkab enne päiksetõusu

Vabariigi aastapäeval, 24. veebruari hommikul heiskas Ingliste piirkonna rahvas päiksetõusu ajal ühiselt riigilipu. See traditsioon on juba pikalt kestnud ning iga aastaga on inimesi kohal aina enam. Sel aastal oli Ingliste kultuurimaja ette kella 7.32-ks kogunenud 55 inimest, mis on väga muljetavaldav meie väikse piirkonna kohta. Lipu heiskamisel lauldi ühiselt hünni ning seejärel jäädvustati osalejad ühisele pildile.

Pärast pildistamist paluti kõiki ühisele hommikukohvile ja -söögile. Kultuurimajas oli kaetud pikk laud ning kohalikud tragid naised olid valmistanud maitsvaid hõrgutisi – kiluvõileibasid, pirukaid, erinevaid kooke jne. Ühine hommikusöök algas lauluridadega:

"Küla uinub hämarikus, küla ärkab vara. Külas inime tunneb inimese ära.

Külaõodes pole õdu, pole paanikat, külas parimad on jõulud ja on jaanikud.

Raskeil aegul küla see, kust abi küsida. Kuni elavad me külad, saame püsida!"

Külavanem toetus külarahvale suunatud kõnes ees-

olevatele sõnadele ning rõhutas küla elu olulisust ning seda, kuidas tegelikult on Ingliste piirkonnas turvaline. Lisaks tõi välja, et kui kellelgi on raske, peab julgema abi küsida. Sest inimesi, kes oleksid valmis teisi aita, on meie piirkonnas kindlasti, aga tihti ei julgeta öelda, kui midagi on halvasti.

Ühiselt kohvitati pea kaks tundi ning kohale tulnud said ühiselt pidupäeva tähistades muljetada ja ka tulevikku vaadata. Selline ülev hommik on Ingliste piirkonnas alati väga maagiline ja suure tähtsusega. Külaaktiiv tänab kõiki, kes kohale tulid ja selle hommiku nii eriliseks muutsid. Lisaks suur tänu hõrkude toitute ja kohvi valmistajatele – Kadi Lee, Pille Matt, Eva Hindremäe, Lenne Vahtmäe.

Küla elab, küla jääb. Küll ta elab, küll ta jääb!

Kaisa Vahtmäe
Ingliste külavanem



Külavanem Kaisa Vahtmäe lippu heiskamas. Kõrval seisavad piirkonna külavanemad Kadi Lee, Katrin Bortnik ja Aare Hindremäe koos külarahvaga. Foto: Eva Hindremäe

Eidapere

Eidaperes heiskas lipu austatud kogukonna liige, Tavex OÜ juht Artur Kokk. Lipp heisati kell 9.00 Eidapere Kooli ees. Rahvast oli kohal ligi 50 inimest. Esinesid Eidapere kooli õpilased luuletustega, tantsis kultuurikeskuse rahvatantsurühm Kaili Riisma juhendamisel.

Pärast pidulikku lipuheiskamist õues koondus rahvas kultuurikeskuse väiksesse saali, kus ootas kuum tee ja kodused pirukad, mis olid valmistatud kogukonna usinate vabatahtlike poolt. Esines Wäega Hea bänd Märjamaalt. Sai kuulda ehedat eestimeelset ja eestikeelset laulu ja lõõtsamuusikat. Nii mõnedki paarid tantsisid hommikul kell 10 isamaa sünnipäeva rõõmuks.

Katrin Jair
Järvakandi Kultuurihalli /
Eidapere Kultuurikeskuse juhataja



Lelle

Eesti Vabariigi 106. sünnipäeva tähistati Lelles meeleolukalt. Hommikul heiskas meie külaplatsil lipu ja lausus tervitussõnad Kehtna Vallavolikogu esimees Katrin Anto, isamaalisi laule laulis kohalik lauluansambel Lepalinnud. Päev jätkus Lelle raamatukogus mälumänguga, kus seekord oli ka üllatusküaline - Kehtna valla oma tuntud kartulikasvatataja Kalle Hamburg. Mälumängurid küsisid külaliselt hulgaliselt küsimusi kartulikasvatuse kohta, lisaks sai tutvust teha elektroonilise kartuliga. Päeva lõpetas simman rahvamaja saalis, kus keerutati jalga ansambli Vanad Sõbrad pillilugude saatel ja vahepalaks naerutas pidulisi Abruksa Maali.

Tekst ja foto Mariina Madisson



Tervitussõnad Lelle rahvale Kehtna Vallavolikogu esimehelt Katrin Antolt



Keava

Keavas toimus vabariigi aastapäeva lipuheiskamine Keava raamatukogu ees kell 9 hommikul. Lipu heiskas vallavanem Tanel Viks ja kohal oli 45 inimest nii kogukonnast kui kaugemalt. Hünni laulmiseks oli kohale tulnud segakoor Corvus Kehtnast. Peale lipuheiskamist tervitati üksteist ja maiustati ühiselt raamatukogu saalis pirukate ja võileibadega Kehtna klubi poolt. Oli taaskord ilus algus vabariigi sünnipäevale Keavas

Hendrik Ross
Keava külavanem



Kehtna segakoor Corvus hünni laulmas Keava raamatukogu trepil. Foto: väljavõtte videost

Kes ma olen – ÕPETAJA?

Kehtna Põhikool soovib sel õppeaastal koduvalla ajalehe veergudel veidi lähemalt tutvustada oma õpetajaid. Alustasime juba detsembris klassiõpetajate tutvustusega, jätkasime jaanuaris õpetajatega, kes olid jõudnud meie kooli läbi programmi Noored Kooli, veebruari ajalehest saite lugeda õpetajatest, keda Kehtna Põhikool peab oma tõeliseks raudvaraks. Täna toome teieni meie kolme keeleõpetaja lood.



Eesti keele ja kirjanduse õpetaja MARET PINT

Töötan Kehtna Põhikoolis esimest aastat teises ja kolmandas kooliastmes eesti keele ja kirjanduse õpetajana. Liitusin kooliperega sügisest ning siiani on olnud väga põnev kooliaasta.

Iga päev tulen tööle rõõmuga, sest õpilased on need, kes toovad sära silmadesse. Ma ootan tundide andmist, et katsetada erinevaid tänapäevaseid õpetamistehnikaid: aktiivõpet, lõimingu igapäevaeluga ja õpilaste ennastjuhtivateks suunamine.

Pean oluliseks, et inimesed minu ümber oleksid avatud, sõbralikud ja ausad. Igas päevas on midagi positiivset ja tuleb märgata igas asjas midagi head. Olen seisukohal, et eraelust muresid tööle kaasa ei võeta, ning minu puhul kehtib reegel "kes teeb, see jõuab".

Peale tunde sõidan Tallinnasse ülikooli, kus õpin klassiõpetajaks päevaõppes. Olen praegu kolmandal kursusel ning tulevikus soovin olla klassiõpetaja. Lisaks klassiõpetaja erialale õpin kõrvalerialana eesti keelt ja kirjandust.

Peale õppimise ja õpetamise armastan veeta aega oma perega, käia elukaaslasega jahil kaasas ja tegeleda aiandusega. Värske õhk ja lähedastega veedetud aeg motiveerib töötama ja õppima.

Olen uhke, et saan olla Kehtna koolis õpetaja, sest tunnen end osana tervikust ning saan aidata kaasa ühtse kogukonna loomisel.



Eesti keele ja kirjanduse õpetaja PIRET SEERVALD

Armastan meie isamaad – eriti selle loodust – ja emakeelt. Viimane on põhjus, miks pea kolm aastat tagasi vahetult enne kooli algust pakutud õpetajakoha vastu võtsin ja pea ees tundmatusse hüppasin. Olen kolmeteistkümnendat aastat keeleteoimetaja ja tõlkija ning kooli tööle tulles lootsin, et saan siin rohkem ära teha kui samade tõlkijate korduvaid vigu parandades. Siis polnud mul aimugi, millesse end mässisin. Vahetud emotsioonid, mida õpilased jagavad, noorte õnnestumised ja eksimused, millest nad õpivad rohkem kui kordaminekutest, ning avastused – nende pärast tasub igal hommikul põnevusest koolimajja astuda.

Õpetan vaid põhikooli vanemat astet ja oma klassi. Igale uuele klassil on vaja aega õpetajaga harjumiseks, poolaasta möödumisel on rõõm näha, kuidas nad on õppinud mind usaldama ja minuga koos töötama. Teeb südame soojaks, kui õpilane jagab vabatahtlikult oma arvamust õpetajast, andes adekvaatset tagasisidet ka õppemeetodite kohta. On meeliülendav, kui öösel tuleb järgmise päeva juba plaanitud tunni jaoks täiesti teistsugune idee ja see õpilaste seas menukaks osutub. Minu klassiruumis on õpilased hoitud, meie vahel on ausus ning otsekohesus, mis omakorda viib vastastikuse lugupidamise ja austuseni.



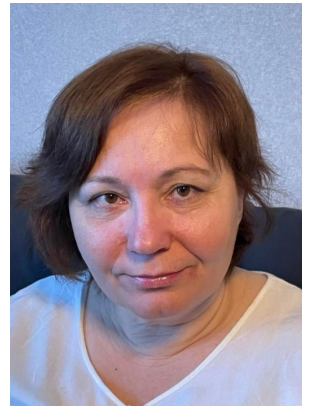
Vene keele õpetaja OKSANA KURVITS

Töötan haridusmaastikul teist õppeaastat. Mulle tehiti ettepanek hakata Kehtna Põhikoolis õpetama vene keelt ning pisut järele mõeldes hüppasingi pea ees tundmatusse vette. Minu jaoks on oluline, et saan panustada tulevikku ning anda oma osa haridusele.

Vabal ajal armastan tegeleda käsitööga. Talvisel ajal koon palju ja suvel valmistan ehteid. Mulle meeldib väga loominguline töö: luua mustreid ja teha skeeme. Hetkel olen innustunud uuest hobist, hakkasin õmblema kapronist nukkusid.

Õpilastes hindan kõige rohkem koostöövalmidust ja õpihimu ning elus pean eriti oluliseks sihikindlust, edasipürgimist ja mitte alla andmist olemata raskustest.

Räägin ise vabalt kolme keelt ja mulle teeb rõõmu, et saan olla võõrkeele õpetaja.



Kehtna Koolide neliku I osavõistlus Järvakandis

19. veebruaril toimus Järvakandis Kehtna Koolide Neliku I osavõistlus suusatamises. Kehtna Koolide Nelik on üritustesari, kus iga Kehtna valla kool korraldab ühe spordiürituse, kuid erinevalt tavalisest kooliüritusest on osalema oodatud õpilased kõikidest Kehtna valla koolidest.

Vahetult enne suusavõistlust käis üle Eestimaa suuremat sorti vihmasadu, nii et meil oli korraldajatena natuke peamurdmist, mis sellest ettevalmistusest üldse saab ja kuidas seda muuten olukorras korraldada.

Pühapäeva hommikul, päev enne võistlust suundusid õpetaja Margus Sepp ja rajameister Lauri Mölder üheskoos lumeolusid testima.

Õnneks oli sõidetavat lund siiski nii palju alles, et masinate abiga sai tekitada täiesti uue võistlusraja.

Esmaspäeva lõunal kogunesidki suusasõbrad Järvakandi Koolist, Eidapere Koolist, Valtu Põhikoolist ja Kehtna Põhikoolist kokku, et maha pidada üks vahva suusapäev.

Tulemustest tähtsam on see, et võistlus sai siiski korraldatud ja vaatamata rasketele oludele said ka suusasõidud võimalikult hästi läbitud. Kuigi rajad polnud päris need, millega olime arvestanud, tundus, et kõik said olukorrast aru ning kohendasid enda sõidustiili ja -kiirust vastavalt sellele.

Tervitame siinkohal ka Ormi, kelle sõit jäi kahjuks esimesse kurvi, kuid loodame, et ta on peagi tagasi rivis!

Ürituse üks eesmärkidest on lisaks sporditegemisele luua tingimused noorte omavaheliseks lõimumiseks. Võistlus ning võistlusjärgne ühine liulaskmine vibustaadionil kinnitasid tõsiasja, et lõimumisega oli edukalt algust tehtud!

Suusapäeval olid võistlustules keskmise ja vanema kooliastme õpilased.

Täname korraldustiimi, kes moel või teisel panustasid meie ühise ürituse kordaminekusse:

Kehtna vald, Killu Sika, Aet-Triin Vasnu, Margus Sepp, Eha Sepp, Lauri Mölder, Marianne Sepp, Kristi Lehtla, Anu-Marii Kask, Lauri Hollo, Seily Sõgel-Raid, Järvakandi vibuklubi Ilves ja Raul Kivilo, Jaanus Randla, Vladimir Tištšenko, Tauno Melts, Marten Filippov, Kaili Gustavson, Liia Peel, Heli Halliste ja Heivi Äärma. Täname Kehtna valla koolide juhte ning kehalise kasvatusõpetajaid! Suur aitäh ka kõikidele bussijuhtidele ja õpilaste saatjatele ning toetajatele!

Järgmine osavõistlus toimub maikuu Kehtnas.

Soovime korraldajatele omalt poolt jõudu ja edu ning RAJAL NÄEME!

**Heivi Äärma
Margus Sepp**



Vasakult Karola Valdas, Keneli Mets, Lisette Marie Gold. Kõik Järvakandi koolist. Fotod: Heivi Äärma



Vasakult esimene Sebastian Uusen (Järvakandi Kool), Laur Lillemägi (Järvakandi Kool), Jesper Salukivi (Eidapere Kool), Kaspar Tomson (Eidapere Kool), Artur Sildnik (Järvakandi Kool), Sander Merirand (Järvakandi Kool).

NT (-VI kl) arvestuse esikuuik:

I koht Karoline Kivilo (Järvakandi Kool) - 24,1+ 6.46= 7.10,1
II koht Debora Vörk (Järvakandi Kool) - 28,1+ 7.15= 7.43,1
III koht Agnes Ansip (Järvakandi Kool) - 30,3+ 7.35= 8.05,3
IV koht Hanna Ansen (Valtu PK) - 24,9+ 7.41= 8.05,9
V koht Berit Ansip (Järvakandi Kool) - 30,7+ 8.00= 8.30,7
VI koht Kirke Anto (Järvakandi Kool) - 32,2+ 8.02= 8.32,2

NP (-VI kl) esikuuik:

I koht Laur Lillemägi (Järvakandi Kool) - 31,5+ 7.21= 7.52,5
II koht Sebastian Uusen (Järvakandi Kool) - 27,6+ 8.04= 8.31,6
III koht Kaspar Tomson (Eidapere Kool) - 26,8+ 8.26= 8.52,8
IV koht Daniel Samuel (Valtu PK) - 25,9+ 8.41= 9.06,9
V koht Cris Ehala (Järvakandi Kool) - 26,9+ 8.48= 9.14,9
VI koht Sander Merirand (Järvakandi Kool) - 30,8+ 9.16= 9.46,8

VT (VII-IX kl) esikolmik:

I koht Keneli Mets (Järvakandi Kool) - 31,5+ 8.36= 9.07,5
II koht Karola Valdas (Järvakandi Kool) - 28,7+ 8.54= 9.22,7
III koht Lisette Marie Gold (Järvakandi Kool) - 30,8+ 9.53= 10.23

VP (VII-IX kl) esikuuik:

I koht Riko Väljaots (Järvakandi Kool) - 24,0+ 6.39= 7.03,0
II koht Martin Sepp (Järvakandi Kool) - 27,0+ 8.07= 8.34,0
III koht Andre Sildnik (Järvakandi Kool) - 29,0+ 8.25= 8.54,0
IV koht Samuel Nuija (Järvakandi Kool) - 25,5+ 9.20= 9.45,5
V koht Kaur Reino (Kehtna PK) - 24,9+ 10.00= 10.24,9
VI koht Gunnar Tünder (Kehtna PK) - 25,3+ 10.40= 11.05,3

Lugu sellest, kuidas ma Indoneesias Sumba saarel käisin kangaid ostmas ja naist võtmas

Käesoleva aasta alguses sain lõpuks valmis uue reisikirja „Minu Aasia saared“, mida olin kirjutanud juba 2019. a lõpust. Lugu ei tahtnud kuidagi edeneda ja selleks pidin veel paar korda nendele saartele sõitma, et saaks raamatu jagu materjali kokku. Lõpuks kogunes lugusid suisa pooleteise raamatu jagu ja avaldan siin ühe neist. Enne pean aga rääkima sellest, mis sellele eelnes ja kes on need tegelased. Raamatu lugeja saab mõttes selle lugude vahele sobitada. Lugu on veel pisut täiendatud, et oleks mõistetav ka ilma raamatut lugemata.

Lendasin 2019. oktoobris Bali saarele kaubaostureisile, kus ma tavaliselt vee-dan paar kuud, et käia läbi kõik varustajad ja leida uusi käsitööna valminud tooteid. Kes on lugenud minu esimest reisikirja „Minu Aasia“, teavad, et li-saks kauba ostmisele otsisin uut naist just nimelt Aasiast.

Uue raamatu kirjutamise ajaks ei olnud ma ikka veel endale uut kaasat leidnud ja olin käega löönud. Ega niimoodi otsides ikka õiget naist leia. Siis aga juhtus midagi sellist, mida poleks ka unes osanud ette näha. Lühidalt võib selle kokku võtta sõnadega "pöörane armumine" ja "kiired pulmaplaanid". Sellest kõigest saab lähemalt raamatust lugeda. Pulmaotsus sai tehtud vaid mõned päevad enne järgneva loo toimumist. Olin Balilt lennanud Sumba saarele, kust pärines minu pruut, kes ise küll ei saanud kaasa tulla. Lendasin sinna hoopis tuttava fotograafiga, kellel Sumba saarel sidemeid ja pidi mind viima kü-ladesse, kust saan kohalikku käsitööd osta. Pruut oli muidugi armukade ja muretses selle pärast, ega ma teda teise naisega peta. Fotograaf Cing oli nimelt naine.

See oli meie Sumba reisi viimane päev, mil olime jõudnud saare läänepoolse osa olulisemad paigad läbi vaadata ja jõudnud pealinna. Siit algab lugu.

Lõpuks oleme Ida-Sumbal Waingapu linnas, kust mul on tagasilend. Vaatan veel igaks juhuks piletit ja selgub kurb tõsiasi, et olen kogemata broneerinud lennu kuu aega hilisemaks, just peale jõulupühi. Õnneks saan uue lennu järgmiseks päevaks.

Kas see on märk, et peaksin jõulude ajal uuesti Sumbale sõitma, et Medeia vanematega kohtuda? Tundub nii.

“Kaugel see küla on, kuhu me sõidame?” uurin Cingi käest. Tean, et selles piirkonnas kootakse palju traditsioonilisi kangaid, ja avaldan soovi neid osta.

“Prailiu? Ma ei tea, ma arvan, et pole kaugel.”

Varsti oleme autos, sõidame hotelli juurest umbes viis minutit ja olemegi kohal. Seal on suur hoov, mille kolmes servas suuremat sorti elumajad, kui muidu siinkandis näha. Ja päris palju

autosid. Kõik suured džiihid. Siseõu on kaetud kiviklibuga, millel kuivavad värviliselt kangavihid. Otse kividel, nii et kividki on värgiga kaetud. Siin värvitakse ja kootakse *tenun ikat*’e ehk traditsioonilisi kangaid, mis ümber keha keerates on rahvarõivad. Neid on mitmes erinevas suuruses, vastavalt sellele, kas see käib ümber mehe või naise piha või pea, ümber ülakeha või üle õla.

Kujutasin küll ette, et see käsitööküla on rohkem küla moodi, kus inimesed töötavad ja saab majast majja vaatamas käia. See on ehtne galerii. Mitu suurt ruumi on maast laeni kangaid täis riputatud ja hoovis on need ka garaažiuste eest ehk autode ees rippumas. Üldpilt võtab sõnatuks. Need kangad on tõeliselt kaunid, kuid kaunis on ka hind. Need on oluliselt kallimad võrreldes sellega, mida ma ostsin Timorilt ja samuti Lääne-Sumbalt. Loomulikult on need tehniliselt palju keerukamate mustritega, mistõttu hind kõrgem. Mõned suuremad kangad maksavad üle 600 euro. Väidetavalt võtab ühe sellise valmistamine aega aasta.

Vaatamata kõrgele hinnatasemele teen sealt ikka sisseostud. Eks peamiselt selle pärast sai ju Sumbale tulnud. Kulutan päris kopsaka summa, aga mis parata, kui need ongi nii kallid.

Cing on seal juba pool tundi ühte kangast enda ümber keerutanud, aga hind kõrgevoitu. Kui minu arve kokku löödud, suudan seal siiski midagi alla tingida ja ühtlasi saab Cing enda kanga suisa poole hinnaga ehk siis minu kulul.

“Tänan, Margus!” on Cing meelitatud ja särab oma uue kangatükiga.

“Võta heaks. Mis järgmiseks?”

“Nüüd läheme Pariliu külla nagu plaanis,” saan hiinlannalt nagu haamriga otsaette.

“Misasja?! Ma mõtlesin, et see ongi,” vastan häält tõstes.

“Ei, see on galerii. Natuke kallim koht külaga võrreldes,” selgitab ta nagu muuseas, et on mind kõigepealt kallisse galeriisse toonud, kus ma juba hulga raha ära olen kulutanud, ja nüüd läheme sinna, kuhu algselt minema pidime. “Kas läheme juba?” kamandab ta mind, kui ma alles üritan sellest üllatusest toibuda.

Küla pole ka kuigi kaugel ja varsti oleme kohal. Seal on ikka bambusmajad, kus kangaid kootakse, aga ikka märksa kaubanduslikuma väljanägemisega, kui olid Lääne-Sumbal. Majade esiküljed on müügiks kangaid täis riputatud. Waingapu linngi on oluliselt modernsem võrreldes mistahes Lääne-Sumba asulaga. Teen paaris majas juttu ja ühes neist räägib peremees isegi väga korralikku inglise keelt. Ega’s midagi, tuleb siingi sisseostud teha. Hinnad on tõepoolest galeriist soodsamad ja Cing saab taas minu kulul endale paar sallikest. Nii on mitmetes Aasia riikides kombeks, et kohalik giid saab vahendustasu selle eest, et kliendi poodi toob. Selle asemel võiks

küll mulle allahindlust teha, ja pealegi pole Cing päris giid.

“Mis edasi?”

“Autojuht küsib, kas sa tahad veel mõnda kangapoodi minna või aitab juba?”

“On neid veel?”

“Jaa, Waingapu on kuulus selle poolest.”

“Ma ei tea ju, mis seal teistes kohtades on. On need kallimad või odavamad?” olen kahtleval seisukohal. Kulutatud on juba küllalt.

“Siin on veel üks koht lähedal, aga see on nagu hulgimüük,” pörutab Cing mulle taas pommudise.

“Ahh, mida?! Miks te mind kohe sinna ei viinud? Ma ju selleks siin olengi, et hulgi osta!” kurjastan Cingiga. Ta ei tee sellest välja, aga räägib omakorda autojuhiga.

“Ega seal palju odavam pole, võib-olla kümme protsenti umbes,” kuulutab Cing.

“Kümme protsenti? Kümme protsenti on täiesti arvestatav summa, kui võtta, et ma ostsin praegu siit kümne miljoni eest ja oleks säästnud ühe miljoni. Üks miljon (60 eur) on mõne indoneeslase pool kuupalka näiteks,” olen pahur.

“Oo, tubli, Margus. Sa mõtled nagu hiinlane!” teeb Cing oma arust vist komplimendi. Cing on hiinlanna, kuigi sündinud Indoneesias ega oska hiina keelt.

“Mis hiinlane? See on tavaline mõtlemine. Osta odavalt ja müüa kallimalt. Selleks ei pea hiinlane olema,” targutan ma edasi. “Läheme siis sinna hulgimüüki nüüd, kuigi ma olen juba piisavalt kulutanud.”

Hulgimüük ei osutu õnneks kuigi odavaks kohaks. Võibolla ütles autojuht seal, et mulle tehakse kõrgem hind kui muidu. Eks ma ilmselt maksan igal pool rohkem kui kohalikud. See on paratamatu.

Lõpuks viib sohver meid veel ühte hoovi, kus pool eramaja kangaid täis. Seal on kõige odavam, kuigi kvaliteet pole nii kõrge kui esimeses galeriis. Eks järgmisel korral olen targem, kui peaks veel kunagi siia tulema.

Vahepeal kirjutab minu tulevane abikaasa Medeia.

“Ma lähen Jordaania saatkonda, et tühistada minu abieluavaldus temaga.” Enne minuga tutvumist oli ta juba valmis abielluma mehega Jordaaniast, aga too olevat paar kuud tagasi ära läinud ja tema kontod sotsiaalmeedias blokeeritud. Kas peaks seda ohumärgina võtma?

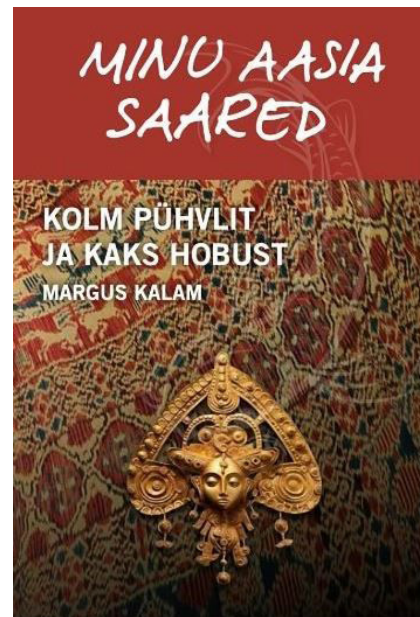
“Miks sina pead sinna minema?”

“Ma ei taha temaga probleeme. Kas sa päriselt oled nõus minuga abielluma? Ma kardan, et sa ei abiellu minuga.”

“Ma ei saa seda praegu öelda. Ma ei tunnegi veel sind. Ma pean sind esmalt tundma õppima ja siis kohtuma sinu perega, et teada saada, mis see maksma läheb.”



Margus Kalam kohaliku küla kuningaga lõikuspidu tähistamas. Foto: erakogu



Margus Kalami värske reisiraamat „Minu Aasia saared“.

“Oh, vabandust.”

“Ma võtan sind väga tõsiselt,” ütlen talle lohutuseks.

“Tänan, minu arm.”

Mida sellest arvata? Selline kiirustamine abieluga. Ebakindlus selle suhtes, et äkki ma kasutan teda ära. Sellest ma saan õhu. Samas on ikka nii palju segast veel aru. Ja alles ta nuttis seda vana-meest taga. Kui mees tagasi tuleb, mis siis? Kelle kasuks ta siis otsustab? Äkki on ta lihtsalt peast segane? Mis minuga üldse toimub?

Neid kangaid, mis selles loos ostetud sai, saab näha raamatu esitlustel ja mõttes on ka üks näitus korraldada koos muu Sumba ja Timori saarte käsitööga.

Mis minu suhtest Medeiaga edasi sai, saate lugeda raamatust.

Sumba saarel on traditsioon pulmadeks pruudi vanematele kinkida kümme



Margus Kalam oma raamatu esitlusel kohvikus Eastern Outback. Foto: Seily Sõgel-Raid

pühvlit ja kümme hobust, üks matšeetaoline terariist nimega parang ja selline kangas, nagu ma eelnevas loos hulgi kokku ostsin. Minu küsimuse peale, kust peaks üks noor sumbalane võtma nii palju kariloomi, vastatakse, et laenavad sugulaste käest. Ühe tädi käest pühvel, teise käest hobune jne. Suguvõsad on suured, kari saab kokku laenatud, aga tagasi tuleb need ka ühel päeval anda. Näiteks siis, kui tädil keegi lähedane sureb ja ta peab matustele pühvli viima. Just nimelt. Ka matusteks viiakse loomi. Kui sul pole looma matusteks viia, jääd võlgu. Kui sa oma elu jooksul ei suuda kõiki loomi tagastada, kandub võlg edasi järeltulevastele põlvedele. Kõige tähtsam episood elus on sumbalaste jaoks surm.

Emakeelepäev Järvakandi Koolis koos lastekirjanik Margit Salustega



14. märtsil, emakeelepäeval oli Järvakandi kooliperel tore ja armas võimalus kohtuda kooli vilistlase, lastekirjanik Margit Salustega.

Margit Saluste sulest on ilmunud vähemalt 15 lasteraamatut.

2024. aastal pälvis ta kõrge tunnustuse. Tema raamat „Illikuku jutustab“ osales konkursil Kauneimad Lasteraamatud 2023. Raamat valiti viie kauneima hulka! Lisaks pälvis see Eesti Lastekirjanduse Keskuse eripreemia. Kokku osales konkursil 37 raamatut.

Lastekirjanduse keskuse žürii leidis, et „Illikuku jutustab“ on soe ja imearmas raamat, mis on õnnestunud formaadist sisupaberi valikuni välja. Selle raamatu illustatsioonid mõjuvad värskest oma leidlike ja vaimukate lahendustega, olles tekstiga väga hästi kooskõlas.

Päev Järvakandi Koolis oli põnev nii meie külalise kui ka koolipere jaoks.

Kohtumisel õpilastega tutvustas kirjanik telgitaguseid, kuidas tema raamatud sünnivad. Kuna Margit Saluste illustreerib kõik oma raamatud ise, oli põnev tea-

da saada näiteks sedagi, kuidas tegelased kujunevad või miks figureerib igas tema raamatus üks must kassike.

Põhjalikumalt käsitleti raamatut „Aega on. Või ei ole?“.

Raamatute puhul on tore see, et isegi kui kirjanik on need suunanud peamiselt lasteaiakooli lastele, leiab ka täiskasvanu sealt nii mõndagi, mis kõnetab, itsitama ajab või pikemalt mõtisklema paneb.

Kohtumisele kirjanikuga olid palutud ka Margit Saluste kesk-kooliaegsed õpetajad, kes on kindlasti tema kirjanikuks kujunemisele mõju avaldanud ja sellele oma panuse andnud: Gitta Vaino – eesti keele ja kirjanduse õpetaja, Maret Unga – kunstiõpetaja, Asta Paeste – õpetaja ja pionieri juht.

Kuna Margit polnud pärast kooli renoveerimist uue ilme-ga koolimajas veel käinud, tehti koos külalistega majas ka väike ekskursioon. Mõistagi jätkus juttu kauemaks ja meenutused endisest kooliajast ei tahtnud lõppeda ... Õnneks saab nendega jätkata juba käesoleva aasta augustis Järvakandi Kooli vilistlaste kokkutulekul, mil tähistame üheskoos Järvakandi koolihariduse 145. aastapäeva.

Margit Saluste kunagised õpetajad olid väga tänulikud ja õnnelikud kohtumise üle oma endise õpilasega, Margit aga tundis siirast rõõmu lisaks veel ka selle üle, et kool on hoitud nii tore



Südamluk kohtumine emakeelepäeval. Vasakult: õpetaja Asta Paeste, lastekirjanik Margit Saluste, kunstiopetaja Maret Unga, Järvakandi Kooli direktor Aet-Triin Vasnu, eesti keele ja kirjanduse õpetaja Gitta Vaino.



Raamatusõbrad raamatuid uudistamas. Esiplaanil seisavad vasakult Greteliis Jõema, Juliana Karina Siig, Riko Stražev, Erik Oper ja Roven Lagunov.

koolipere poolt ja et kõik vahvad mälestused on alles!

Toreda kohtumise lõppedes soetati nii mõnessegi peresse kirjaniku poolt kaasa toodud raamatuid, kus on sees tema pühendus ja autogramm.

Väikeseks „kodutööks“ kõigile

jäi aga välja uurida, kas ka nende kodus elavad Tempo ja Aegaon sõbralikult käsikäes või on üks nendest välja kolinud. Paremuudugi oleks, kui neil mõlemal meie elus ruumi oleks, sest muidu ...

Tekst ja fotod Heivi Äärma

Järvakandi legendaarse tantsumemme üllatussünnipäev

4. märtsi õhtul kogunes Järvakandi Kultuurihalli ligemale 40 inimest, kelle kirg ja hobi on rahvatants. Samal kuupäeval on sündinud ka Helju Vahurand, kes on kauaaegne Järvakandi kultuurielu edendaja ja rahvatantsuõpetaja. Täna naudib tegus proua pensionipõlve. Kokku tuldi Vahuranna 90 aasta juubeli auks.

Idee oma tantsuõpetajale üllatuspidu korraldada tuli endistelt õpilastelt. Kultuurihalli pere aitas toreida ideed elluviimisele rõõmuga kaasa.

Helju Vahurand oli tema auks korraldatud sünnipäevapeost pisarateni liigutatud! Endiste õpilastega ühiseid aegu meenutades läksid tihtipeale silmad märjaks ka kõigil kohalviibijatel.

Kui südamlukud õnnitlused ja tänusõnad olid juubilarile edasi



Naisrahvatantsurühm Ehani, keskel juubilar Helju Vahurand ja tema paremal käel praegune rahvatantsurühmade juht Eha Sepp. Foto: Katrin Jair

antud, nauditi üheskoos naisrahvatantsurühma Ehani esinemist. Kultuurihallis oli üleval ka näitus, kus sai näha Helju Vahuranna tantsurühmade vanu kroonikaid ja ajaleheartikleid. Kogu üritust

ilimestasid slaididena vanad fotod sündmustest ja üritustest, kus osaletud.

Kõige esimene naisrahvatantsurühm alustas Helju Vahuranna käe all tegevust 1974. aastal.

Järgnevate aastate jooksul sündis erinevaid kollektiive nii Järvakandi tollases klubis kui ka koolis üha juurde.

Üllatuspeol külalistega rääkides selgus huvitav fakt, et näiteks Jaanika Värat, Järvakandi lasteaia Pesamuna direktor, kes oli toonase Järvakandi Keskkooli lõpuklassis naisrahvatantsurühma kutsutud, tantsib praegu K(N)obedate Kintsude kollektiivis Eha Sepa juhendamisel. Seega, kes on kord rahvatantsule sõrme andnud, see ka tantsule truuks jääb!

Palju õnne, Helju Vahurand! Suur-suur aitäh Teile südamega tehtud töö eest!

Olen südamest tänulik juhendajatele, kes seda tänuväärset tööd teevad!

Katrin Jair
Järvakandi Kultuurihalli juhataja



Klaasikunsti II kursuse õpilase Margareti töö „Eluratas“. Foto: erakogu

Kehtna Kunstide Kooli Järvakandi filiaali õpilaste tööde näitus

Taaskord on käes see aeg, kus Kehtna Kunstide Kooli Järvakandi filiaali õpilaste tööd on seatud näituseks Järvakandi Kultuurihalli. Alates 08.03.2024 on avatud põnev ja ilus näitus, kus väljas õpilaste kunsti- ja klaasikunsti tööd.



Järvakandi filiaali kõik õpilased saavad mõnusasti tegeleda nii kujutava kunstiga kui klaasikunstiga. See ongi meie tugevus ja eripära. Kui kunstis on tähelepanu eelkõige protsessil ja koosolemisel, siis klaasikunstis on suund praktilisem, st oskuste omandamine klaasiga tööks ja disainilik lähenemine.

Juba teist aastat saavad klaasikunsti tutvustavaid tunde ka eelõppe õpilased. Noored tegijad on tublid ja entusiastlikud ning valminud on lausa 4 tööd igalt õpilaselt. Lisaks on sellest sügisest rohkem kasutuses saviga modelleerimine, sest klaasiõppes on vormi nägemise, tajumise ja käsitlemise oskus väga oluline. Üksikud mõnusad näited savitöödest ilmestavad kenasti näitust.

Klaasikunsti I kursusega alustasime sel sügisel pisut filosoofilisemas tuules, luues vaagna teemal Lagunemine – mõnusas tehnikas *pâte de verre*. Ka vaagna koolituse versioon tuli õpilastel endil leida. Harjutasime vormivõtmist oma käest ja lõikamist, mille tulemusel valmisid vitraažid „Ämblikuvõrk“. Klaasi käsitlemise oskustest on kõige alus ikka lõikamine. Oskuslik lõikamine vähendab materjaliga töötamise aega ja materjali kulu. Harjutame veel. Õpilastele väga meeldib ka graveerimine ning selle tehnika näitena on väljas taldrikud iseendale, sest soojuse ja südamlikkusega tuleb suhtuda eelkõige endasse.

Näituse pärl on kindlasti klaasikunsti II kursuse õpilase Margareti töö „Eluratas“, mida noor looja ise tõlgendas kui ühe suve mälestusi. See pikaegne, väga erinevaid tehnikaid nõudev teos valmis päris mitu kuud.

Tore on tulla töödega koolikeskkonnast välja, saada tagasisidet ja ise oma töid tutvustada ning sõpradele ning perele näidata. Loodame, et kogukond hindab meie püüdlusi ilusama ja parema maailma poole ning näituse vaatajaid ja hea sõnaga toetajaid on rohkem.

Näitus ja tööd valmisid õpetajate Piret Uibotalu ja Keiu Kuresaare juhendamisel ning klaasimeister Eiko Randjärve abiga.

Piret Uibotalu
klaasikunsti õpetaja

Maiu Kell-Kangur
direktor

Nimed marmortahvlil ehk lood Kehtna valla kividest ja mälestusmärkidest

Kumma küla mälestuskivid X osa

Kumma küla eestseisuse mehed tulid ühiselt mõttele jäädvustada nii vana küla esmamainimine ajaloo tarbeks ja seda ka juhuslikult külla satuja jaoks. Hakati otsima sobivat väärikat kivi ja see leiti Raudhansu talu maadelt



Fotod: Aare Hindremäe

(kruusaaakudest). Peremees Harry Smitt tõi oma autokraanaga kivimüraka Kumma külaplatsile. Leiti, et parim koht kivile on kohe sissepääsu juures. Numbrid kujundas ja sepistas Jaan Pihlap Vanatalult. Kivi avamine toimus küla esimesel kokkutulekul 1991. aastal.

Palgi ja Lati talude vahepiiril otse külatänav ääres on mälestuskivi kunagisele Kumma küla Palgi talu peremehele OSKAR LEINSALULE, kes oli Eesti Vabariigi Rapla valla (esimese Eesti Vabariigi ajal Harjumaa suurim vald) viimane



vallavanem. Ta oli karskusseltsi liige, kuulus Valtu Haridusseltsi, põllumajandusühistu juhatusse. Hiljem oli Kaitseliidu liige, Kaitseliidu kompanii pealik. Aastast 1936 oli Rapla põllumeeste konvendi liige. Oskar Leinsalule on antud ka K. Pätsi aegse Kotkaristi Kuldristi teenetemärgi kavaleri tunnustus kui Kaitseliidu kompanii pealikule. 1941. a küüditati kogu Oskari pere – lisaks temale ka abikaasa ja kaks väikest tütart. Oskar suunati Sverdlovskisse, kus tema surmaotsus viidi täide sisevanglas 23. aprillil 1942. Oskari abikaasa suri Siberis kuu aega hiljem. Lapsed said hiljem koju, aga küüditati uuesti 1949. aastal.

Mõte mälestuskivi rajada tuli Aimur Pailkilt, kes pakkus välja mitu huvitavat kivi. Üks neist valitigi. Kivi organiseeris kohale Kaido Laurimaa. Plaadi tegi OÜ Kivitäks. Mälestuskivi avamine toimus 2. juunil 2018, Oskar Leinsalu 111. sünniaastapäeval. Kivi õnnistas sisse õpetaja Mihkel Kukk. Kivile asetati Eesti Vabariik 100 juubelitahvel. Olgu see kivi Oskari, tema pere, Kumma külast küüditatute ja kogu Eestis represseeritute meenutamiseks.

Oskar Leinsalust ja mälestuskivi avamisest on pikemalt kirjutatud 2018. aasta Valla Vaatlejas nr 6.

Anne Archipov



Oskar Leinsalu tütre Maie Liis Muudi ja Eve-Malle Arakas mälestuskivi avamisel 2. juunil 2018. Mõlemal tuli Siberi-tee ette võtta kahel korral.

Järvakandis harjutati evakuatsioonikoha ülespanekut

16. märtsil treenisid Rapla naiskodukaitsjad Kehtna vallas evakuatsioonikoha loomist ja töösse rakendamist. Tegevuses oli 28 naist ning evakuatsioonikoht, mis mõeldud 50 inimesele, pandi üles vähem kui nelja tunniga. Õppuse legend nägi ette, et erakorraliste sündmuste tõttu vajavad evakueerimist korrusmajade elanikud, kel on katkenud kommunikatsioonid, sooja- ja elektriühendus. Sel korral evakueeritavaid õppusesse ei kaasatud, harjutati rühma toimimist ja protseduure.

Küllap on valla elanikel hea teada, et selliste olukordade lahendamise läbimäng

annab oskusi ja teadmist, kuidas olukordi lahendada, nii naiskodukaitsjatele kui ka nende partneritele Päästeametis ja kohalikus omavalitsuses. Kriis võib saabuda ootamatult ning selleks on mõistlik igati valmis olla.

Rapla evakuatsioonirühma juht Marika Viisimaa andis hinnangu, et kokku pea 9 tundi kestnud õppus õnnestus. Rühmasisesed meeskonnad toimisid koostöös, testiti varustust, käsuliine ja ka ette tulla võivaid eriolukordi. „Kõigi evakuatsioonikohtade ruumide eelnev kaardistamine – see teeb maja mehitamise ja evakuatsioonikoha

avamise kriisiolukorras märksa kiiremaks. Oleme suutelised evakueeritavaid kiiremini vastu võtma,“ nimetab ta positiivset.

Maja sai kaardistatud ning õppusele andsid oma hinnangu ka kohalikud päästjad ning Kaitseliidu Rapla maleva esindaja. Ühe soovitusena kõlas, et järgnevale õppustele võiks kaasata evakueeritavaid ja partnereid, et tekiks veelgi reaalsem pilt olukorrast ja saaks koostööd harjutada.

Liina Langi

Rapla evakuatsioonirühma AVS juht

Kutsume Tarsi talu suvekoolidesse

KOKKU 4 ERINEVAT SUVEKOOLI: 16.–20. juuni, 27.–30. juuni, 31. juuli – 4. august, 5.–9. august

Kutsume taaskord aega nautima Rapla-maale Keava raba õhustikku Tarsi talu maadele. Suvekoolid toimuvad endiselt telklaagritena (telke ka pererahval). Samuti võimalus osaleda päevakoolina, õõbides kodus või valikuliselt mõnel päeval. Pakume koduse ja perekese õhustikuga harivat suvepuhkust. Tavaliselt on meie suvekoolides osalejaid 30–60 ringis. Osalejate vanusevahe ei sega, pigem soodustab kogukondlikku mõtteviisi. Väärtustame kogukonna- ja peretraditsioone.

Suvekoolide programmidest:

16.–20. juuni: Suvekool on pühendatud Linnaaluste küla 970 juubeliaastale ja nime-tame selle **pärimuslikuks suvekooliks ja teatrilaagriks „Üheskoos läbi legendide“**. Kutsume suvekooli kooli noorema ja keskmise vanuseastme üksikuhvilisi ja kooliteatrite lapsi ja noori. Suvekooli päevakavades esimese poole päevast pühendame legendide lavastamisele töögruppides, teise poole päevast teeme väga erinevaid pärimuslikke ja käelisi tegevusi. Suvekool on väga mitmekesine ja lõpeb lavastuse ning ühismängudega koos külalistega.

27.–30. juuni: Traditsiooniline *capoeira* suvekool, mis pühendub Brasiilia pärimuskultuurile: eripära on selles, et suvekool toimub koos täiskasvanutega, kes tegelevad **Capoeira treeningutega**. Suvekool on valdavalt sportlikku laadi – *capoeira* treeningud vahelduvad muusika ja pilli-laulutundidega. Tegevust viib läbi kultuuriselts Ginga Brasil ja *capoeira* õpetajad, lisaks vajadusel lastele meiepoolne laste tegevusjuht.

31. juuli – 4. august: Suvekool on mõeldud gümnaasiumiastme noortele ja vilistlastele. Suvekoolis valmib vabaõhulavastus Linnaaluste legendidest ja suvekool peadib avaliku üritusega – Linnaaluste küla 970!!!

5.–9. august: Traditsiooniline pärimuslik suvekool „Eisivanemate jälgedes“. Ootame osalema lapsi, noori ja elukogenud inimesi kõikidest vanuseastmetest. Suvekool on sisustatud väga erinevate tegevusjuhtide ja noorte endi poolt, nagu oleme seda teinud juba 13 eelnevat aastat.

Erineva vanusevahe tõttu soovime pakkuda iga päev paralleeltegevusi vastavalt huvisuunadadele.

Tegevusjuhtidena tuleb suvekoolidesse väga erinevaid oma ala spetsialiste, nii tuttavaid kui ka uusi kaasteelisi. Täpsustame nimeliselt juba aprillikuu infokirjades iga suvekooli kohta eraldi.

RAHAST:

Sellel aastal on keerulisem toime tulla ja ma loodan väga, et hinnatõusud ei peleta huvilisi eemale. Kahjuks peame ka meie hindu veidi tõstma, kuna meid alati suurejooneliselt toetanud Rahvakultuuri keskuse regionaalne kultuuritegevuse toetusfond lõpetas tegevuse. Toetuste taotlemine on alles täies hoos ja ei oska veel öelda osalustasude suurust. **5-päevase suvekooli osalustasu jääb ilmselt vahemikku 100–120 eurot.** Paljudel juhtudel on toetanud lapsi vanemate töökohad, koolid ja omavalitsused. Soovitame perel taotleda.

OLULINE: Kui oled suvekoolidest huvitatud, edasta oma kontakt (e-post, nimi ja vanus, suvekooli vahetus), et saaksime aprillikuu saata sulle juba huvipakkuva vahetuse täpse info ja programmi. Saadame personaalselt juba registreerunud huvilistele ja avaldame kõik infokirjad ka Tarsi talu kodulehel <https://tarsi.ee/>.

INFO: Krista Olesk, Tarsi perenaine, 521 5990, tarsipere@gmail.com, krista.olesk@vesiroos.edu.ee.

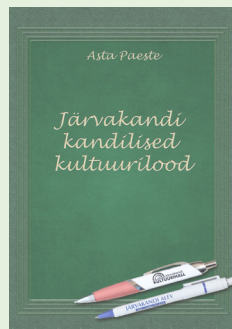
JÄTKAME KORJANDUST RAAMATULE „JÄRVAKANDI KANDILISED KULTUURILOOD“ („JKK“)

Olen Asta Paeste. Täna kõiki inimesi, kes on toetanud Järvakandi väga mahuka ajalooramatut ilmumist. Valminud käsikirja trükk andmiseks alustasime 2023. aastal korjandust, et saada kokku vajalik summa 17 767eur. Raamatu müügihind on 25 €. Teen ülevaate, kuidas seni on läinud: -eraisikud 3306 € -projektiraha 2000 € (Kultuurkapital) -valla toetus 1000 € -G. Lukk järeltulijad Kanadast 2047 €. Kokku on vahendeid 8353 €.

Puudu on 9414 eurot. Selleks, et raamat trükikojast välja lunastada, JÄTKAME KORJANDUST ja korraldame raamatu EELMÜÜGI: ülekande märksõna: „RAAMAT“. Korjanduse ülekande märksõna: „ANNETUS JKK“. Annetada on võimalik Asta Paeste arveldusarvele

EE192200001101871836 või sularahas. Eelmüügist ostjad peaksid märksõnale lisama oma telefoninumbri, siis saab teiega ühendust võtta.

NB! Inimestel, kes on annetanud vähemalt 50 €, on õigus saada 1 raamat. Info: asta.paeste@gmail.com, 372 53 006 470



Tervisediagnostika päev Kehtnas 02.04.2024

Andmed organite ja organsüsteemide töö kohta. Vere ja kehavedelike seisund.

Vitamiinide, mineraalainete ja oluliste toitainete vajadus. Allergeenide, toksiinide, jääkainete leidumine organismis. Ennetada tervisehäirete väljakujunemist. Soovitused tervistumiseks ja toitumiseks.

Info: 5294 254, Epp Luisk, toitumishõustaja



Eidapere Kultuurikeskus

06.04 kell 16–18 lauamängude ring, osalemine tasuta.

08.04 kell 16 mootorikaring lastele, tasuta.

10.04 kell 18 Töötuba „Milleks mulle kuumaõhufritiüür?“. Osalustasu 5 € sularahas kohapeal. Osalemiseks registreeri kindlasti telefonil 5199 5344, Katrin. Kuulutus viimasel leheküljel.

15.04 kino kell 16 kino „Pimmi ja Pammi suur seiklus“. Pilet 2 €, sularahas kohapeal.

17.04 kell 13 eakate päevakeskuse Kuldne kohtumine, osalemine tasuta.

20.04 kell 16–18 lauamängude ring, osalemine tasuta.

22.04 kell 16 mootorikaring lastele, tasuta.

Lisainfo FB@eidaperekultuurikeskus, [kultuur.kehtna.ee](https://www.kultuur.kehtna.ee).



Järvakandi KULTUURIHALL

04.04 kell 16 Raplamaa kultuuritöötajate tänuüritus „Kultuurisammas“, kutsetega.

11.04 kell 19 kino „Lühike on uus pikk“. Pilet 5 € / soodus 4 €, sularahas kohapeal.

18.04 kell 19 Jüriöö jooks. Algas ja registreerimine Kultuurihalli ees. Kell 20 esineb tantsustuudio Bum DI Clap! Osavõtt kõigile prii!

25.09 kell 19 kino „Las tants alaku!“. Pilet 5 € / soodus 4 €, sularahas kohapeal.

29.04 kell 18 Infoõhtu kogukonnale. Teemad: Järvakandi hooldekodu edasised plaanid, Järvakandi klaasikeskuse mudeli tutvustamine, Omniva edasised plaanid Kehtna vallas – Järvakandis.

Lisainfo FB@jarvakandikultuurihall, [kultuur.kehtna.ee](https://www.kultuur.kehtna.ee).



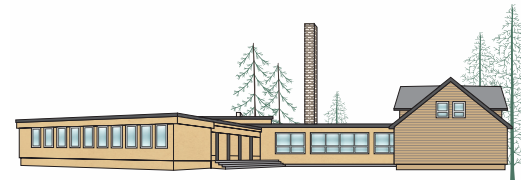
Kehtna Klubi

16.04 kell 18 Mälumängu IV voor.

21.04 kell 14 Tagurpidi Nooruse kohtumine klubi saalis. Olete oodatud!

25.04 kell 19 salongiõhtu: Hanna Ojametsa ja Ragnar Häide duo, pilet 5 €. Info ja laua broneerimine (kuni 22. aprill) telefonil 5330 5125.

Täpsem info FB@kehtnakubi ja [kultuur.kehtna.ee](https://www.kultuur.kehtna.ee).



Lelle Rahvamaja

01.04 kell 18 Lelle kogukonna vestlusõhtu „Kogukonna roll kohalikus omavalitsuses“.

12.04 kell 18–21 Suur mängude õhtu. Erinevad mängud suurtele ja väikestele. Töötab näksikohvik, tasuta.

28.04 kell 13 Lelle mälumäng. Aprillikuu treeningud: kolmapäeviti kell 19 tervisetreening, neljapäeviti kell 19 HEELS tantsutreening.

Täiendav info telefonil 5341 9357, FB@lellerahvamaja ja [kultuur.kehtna.ee](https://www.kultuur.kehtna.ee).



Valtu Seltsimaja

14.04 kell 14 Ooperikino Rossiini „KRAHV ORY“.

17.04 kell 12.50 mikroplasti tutvustav programm, mille käigus saavad osalejad läbi praktiliste tegevuste ise näha ja kogeda, kust mikroplast tuleb, millega on tegu, mida saab igaüks ära teha, et seda vähem tekiks jne. Lisaks tutvume kuue põhilise plastiliigiga ja õpime neid pakenditel jälgima ja eristama. Näitame ja räägime ka plasti alternatiividest.

18.04 kell 13.30 eakateklubi Koduläte kokkusaamine. Oma osalusest teata Helgile telefonil 5394 1539.

Lisainfo telefonil 526 2722, FB@valtuseltsimaja ja [kultuur.kehtna.ee](https://www.kultuur.kehtna.ee).

KIRIKUTEATED

EELK Rapla Maarja Magdaleena koguduses

Neljapäeval, 28. märtsil kell 12 Suure Neljapäeva armulaua jumalateenistus; kell 18 Vanalinna Hariduskollegiumi noorte keelpilliorkestri Vaikse Nädala kontsert, solist Ain Anger, dirigent Rasmus Puur, piletitega

Reedel, 29. märtsil kell 12 Suure Reede sõnajumalateenistus, laulab koguduse segakoor Kaia Väljamäe juhatusel
Pühapäeval, 31. märtsil kell 7.50 pasunakoori äratusmäng kirikutornist; kell 8 Kristuse ülestõusmispüha armulauaga jumalateenistus, koguduse segakoor Kaia Väljamäe ja Rapla pasunakoor Aigar Kostabi juhtusel; kell 12 Kristuse ülestõusmis-

püha sõnajumalateenistus, laulab Riinimanda lastekoor; kell 9–14 koguduse käsitööringi käsitöö näitusmüük pastoraadis, inglisaalis kohv, küpsised ja pühademunad
Neljapäeval, 4. aprillil kell 17 piiblitund pastoraadi inglisaalis – 1. Korintose kirja 16. peatükk

Pühapäeval, 7. aprillil kell 12 armulauaga kontsert-jumalateenistus, kaastegevad Hageri, Kose ja Rapla pasunakoorid
Pühapäeval, 14. aprillil kell 12 armulauaga jumalateenistus
Pühapäeval, 21. aprillil kell 12 armulauaga jumalateenistus
Laupäeval, 27. aprillil kell 18 kontsert – segakoor Cantus 60

Teisipäeviti kell 19 osadusõhtu pastoraadi inglisaalis

Kehtna Peetri kirikus

Pühapäeval, 31. märtsil kell 15 Kristuse ülestõusmispüha armulauaga jumalateenistus
Pühapäeval, 28. aprillil kell 15 armulauaga jumalateenistus

Järvakandi Pauluse kirikus

Pühapäeval, 31. märtsil kell 15 Kristuse ülestõusmispüha jumalateenistus, peab Juuru koguduse diakon Kristjan Paju
Pühapäeval, 7. aprillil kell 15 armulauaga jumalateenistus
Pühapäeval, 21. aprillil kell 15 armulauaga jumalateenistus

ÕNNITLEME!

101

Elna Martin

99

Jelena Saarlem

96

Selma Laur

95

Agnes Leevika

94

Maie Mägi

92

Lia Veer

90

Maria Aasa

Maimo Vaht

Evi Angerma

Helju Vahurand

85

Malle Raid

Matti Lips

Hilma Kaljula

Eevi Laur

Maie Küla

80

Anne Pit

Sirje Kutser

75

Helju Reitsak

Sirje Buusmann

Virve Toomet

Rein Nipernado

70

Toomas Välimäe

Peep Truumaa

Malle Ross

Urmas Reinumäe

Helve Riismaa

Aada Gerretz

UUED VALLAKODANIKUD

Jarten Kaer

Amanda Sofia Viikmaa

MÄLESTAME

Margus Rebane

Kristjan Juhken

Lidiia Korabelnikova

Miina Pellä

Vello Viira

Raul Kaaver

Riho Kontkar

Rein Jõgi

Piia Riisel

Kui Teie ei soovi oma andmete avaldamist õnnitluste rubriigis, palume sellest kirjalikult Kehtna Vallavalitsusele teada anda. Sellel juhul jääb piirang alaliselt kehtima, kuni teilt laekub avaldamise nõusolek.



Kehtna Klubis salongiõhtu

25. aprill 2024 kell 19

Hanna Ojamets

Ragnar Häide duo

Pilet 5 €

Info ja laua broneerimine kuni 22. aprill
Seily telefonil 5330 5125



Valla raamatukogud

Eidapere

Tule avastama – Linnulaulu äpid „Siuts“ ja „Eesti linnud“. Raamatute väljapanek „Contra – 50“.

Järvakandi

Elju Kaljuranna kirivööde näitus.

Keava

11.04 ja **25.04** kell 12 Käsitööklubi Nobedad Näpud.

Kehtna

Savitööde näitus.

3.04 kell 14.30 kohtumine kirjaniku, ristsõnameistri ja lauamängude looja Tarmo Tuulega.

29.04 kell 17.30 külas kirjanik Leelo Kassikapp.

Lelle

Raamatute väljapanek „Igav liiv ja tühi väli. Juhan Liiv – 160“.

11.04 kell 16.30–18.30 Noorte Neljapäevad kutsuvad. Külas Kohila Keskkonnahariduse Keskus põnevate õppemängudega.

Täpsem info ja jooksvalt lisanduvad sündmused FB-s ja kodulehel [raamatukogud.kehtna.ee](https://www.raamatukogud.kehtna.ee)

TÖÖTUBA „Milleks mulle kuumaõhufritiitüü?”

- ? Mis masin see on ja kuidas töötab?
- ? Mis roogasid ja kuidas on mõistlik valmistada?
- 😊 Katsetame, proovime, maitseme!

Juhendaja Kadi-Liis Merekivi

Osalustasu 5.-
Registreeru tel. 5199 534418. aprill
2024

JÜRIÖÖ JOOKS

Kell 19.00 Kogunemine kultuurihalli juures.
Võistkondade ja vabaliikujate registreerimine.

Kell 19.20 Vabaliikujate start 1,4 km ringile.

Kell 19.30 Stardivad klassid ja võistkonnad (3 T + 3 P),
soovi korral ka
isetehtud teatejooksukambad.Kell 20.00 Tantsustuudio Bum DI Clap
showprogramm.Kõikide osalejate autasustamine
ja ühine kringlisoõmine.JÜRIPÄEV
INGLISTEL

23. aprillil kell 18.00

Kogupereüritus, kuhu
ootame kõiki osalemaSelgitame välja
Inglise piirkonna
Tasuja ja Tasujapoja!JÜRIÖÖJOOKS!
Spordiriided selga ja osalema!

KANADE MÜÜK

13-14.04 2024
kell 9.00-15.00

Müük toimub kuni kanu jätkub.

Müük kanalas:
Pargi 6, Kehtna
Raplamaa
info: 48 92 562

HIND: 3.-



KEHTNA LIIKLOOSTUS OÜ

www.kmoy.ee

KEHTNA MÕISA OÜ

CINEMA CAFE JÄRVAKANDIS
SUURIM JA VANIM KOHALIK TOITLUSTAJA
KOHAEAL VALMISTATUD MAITSEV JA SOODNE TOIT
AITAME KATTA SINU PEOLAUA VÕI KORRALDAME KOGU ÜRITUSETOOME SINU TELLITUD
TOIDU SULLE KOJU KÄTTE

clubcinema.ee • +372 520 9459 • info@clubcinema.ee

KÖHU
TÄIDAB
Cinema
CATERINGPEOLAUA
SÜNNIPÄEVAD
VASTUVÕTUD
BANKETID
MATUSELAUA
FIRMAÜRITUSED
JÕULULAUA
TÜDRUKUTE- JA
POISTEÕHTUD
GRUPPIDE TOITLUSTAMINE

OLEME AVATUD IGA PÄEV

KÕIK, MIS PUUDUTAB TOITLUSTAMIST

Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid

KONTAKT

www.PUURVESI.ee
Info@puurvesi.ee
+372 5566 2032
+372 5569 4310

infohunt



Mis täna? 8:59

mdeagi vaatab
midagi infohundist

9:02 ✓

Pane infole
käpp peale!

Vaata lähemalt infohunt.ee



OOPERIKINO

Muusikaalamus suurem kui elu!

P, 14.04.24 kell 14

Gioachino Rossini

Krahv DryKohvilaud ja kava:
kuni 17 a 4 € / 8 €Ooper on prantsuse keeles;
inglisekeelsete subtiitritegaValtu
SeltsimajaInfo ja broneerimine:
f ooperikino
526 2722

KUULUTUSED

- » Koristan Teie territooriumi risustavast vanarauast. Viin ise ära. Hind kokkuleppel. Tulen kohale iga ilmaga.
Tel 58804029
- » Metsamaapinna ketasadrage ettevalmistamine istutamiseks 53464785. Info.metsaader@gmail.com

KANALISATSIOON.EE
E-POOD ÄRIKLIENTIDELE
JA ISE-EHITAJATELEKÜSI HINNAPAKKUMIST 2024
HAJAASUSTUS PROGRAMMILEINFO@KANALISATSIOON.EE
+372 5049754Väljaandja: Kehtna Vallavalitsus
(Pargi 2, Kehtna, 79001)
Toimetaja: Aare Hindremäe,
e-post vallavaatleja@gmail.com.
Tootja: Kredor OÜKüljendus: MK Meedia OÜ
Trükk: AS Printall
Tiraaž: 2850
Toimetusel on õigus lugusid
toimetada ja lühendada.Aprillikuu
lehe materjale
ootab
toimetus 15.
aprilliks.f www.facebook.com/kehtnavald
Valla leht internetis:
www.kehtna.ee/valla-vaatlejaOotame Järvakandi piirkonna inimesi ja
teemadest huvitatuid kohtumiseleJÄRVAKANDI KULTUURIHALLI
E, 29.04.2024 kell 18

Juttu tuleb kolmel teemal:

- Järvakandi hooldekodu edasised plaanid
Mait Mäe SeniorPlus Kodud OÜ juhataste liige
- Järvakandi klaasikeskuse mudeli tutvustamine
Varri Väli Kehtna Vallavalitsuse arendusjuht
- Omniva edasised plaanid Kehtna vallas-
Järvakandis

Tule ja osale meie kogukonna
elus ning saa teada, mida uut ja
põnevat meie piirkonnas toimub!